Niyāzī

دیوانچهٔ نیازی

Dīvānçe-i Niyāzī

❊ مکتب سلطانی عربی خواجه‌لرندن مرحوم نیازی ❊
❊ افندینک اثریدر ❊

(معارف نظارت جلیله سنک رخصتیله ایلک دفعه اوله‌رق طبع اولنمشدر)

تکرار طبعی صاحب امتیازینه مخصوصدر

❊ محمد سعید ❊

سنه ۱۲۹۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿ نعت شريف ﴾

مطلعك نوره نمادر يارسول الله سنك
نور ذاتك آشنادر يارسول الله سنك

سورهٔ نوری عذارکده یازر کلك قضا
وجه پاکك والضحادر یارسول الله سنك

قاب قوسین قرب او ادنى سكا خلوتسرا
بر تماشادر كه سیر ایتدی فؤاد ماراى

دیدی الله یا حبیبی مرحبا بك هل اتى
بویله قدرك روشنادر یارسول الله سنك

انتها یوق ای شفاعت معدنی انعامكه
ایله لطف ومرحمت بو بندهٔ ناكامكه

چونكه من بعد اسمه احمد دینلدی نامكه
هر سوزك جلوه نمادر یارسول الله سنك

کان شفقت اولدیغك ایتدی بنی امیدور
امتی وامتی نطقك گواه معتبر

آه چكر بو بنین بوكر احقر نیازی دربدر
آستانكده گدادر یارسول الله سنك

(دیگر)

کشور عشقكده دل جولانده قالدی یارسول
شمعهٔ فیضك ایچون افغانده قالدی یارسول

جرعهٔ جام محبت نوش ایدلدن جان من
لانهٔ قلبمده جان حیرانده قالدی یارسول

طوغمدی بردم اوماهی طلعتك دل شهرینه
نار حسرتله یانوب سوزانده قالدی یارسول
الامان دار شفاعتدن بنی دور ایلمه
چونکه نفسم بجمدی طوغیانده قالدی یارسول
لال اولور وصفکده دللر چونکه وصافك خدا
اوزکه وصف ذاتکك قرآنده قالدی یارسول
سن شفاعت ایتمز ایسك بو نیاز بیکسه
شبهه‌سز عصیانیله نیرانده قالدی یارسول

﴿ درستایش لحیهٔ احمدی ﴾

امثك لال ایتدی نطق ما عرفناكك سنك
ویردی حیرت رمز سری ما عبدناكك سنك
عالمی مست ایلدی بوی عطر ناكك سنك
توتیای چشم عالم زرهٔ خاكك سنك
حمد اوله کوردم حبیبا لحیهٔ پاکك سنك
الله الله یك معلا شان لولاكك سنك
اسدی باغ قلبمه سوی عذاردن نسیم
محو اولوب بنلك حجابی اولدی حوفندن دونیم
باش آچوب دوشدم بوله هذا صراط مستقیم
انتظار اوزره طوررکن وصلنه عقل سقیم
حمد اوله کوردم حبیبا لحیهٔ پاکك سنك
الله الله پك معلا شان اولاكك سنك
قاشلرك محراب وحدتده مجلا بسمله
مهر عالم نوروجهیکه ایدر پك حمدله
کائنات صف بسته ذاتیکه اوقورلر صلوله
بیلدم نولدم بوشب قوپدی عجایب واوله
حمد اوله کوردم حبیبا لحیهٔ پاکك سنك
الله الله پك معلا شان اولاكك سنك

حسرتك بغرم دمادم ايلر ايدى داغدار
اشك خونيم كوزمدن جوش ايدر ليل ونهار
برق آهم رعد افلاكى ايدردى شرمسار
بويله جه راه وصالكده ايدركن انتظار
حمد اوله كوردم حبيبا لحيهٔ پاكك سنك
الله الله پك معلا شان لولاكك سنك
يارسول‌الله بالذات حق سكا مجبور ايمش
ذات پاكك حليهٔ فياضيله مستور ايمش
والضحى رويك اوزلفكده شب ديجور ايمش
شيوهٔ جسم نزارك بر عجايب نور ايمش
حمد اوله كوردم حبيبا لحيهٔ پاكك سنك
الله الله پك معلا شان لولاكك سنك
قيل نظر چشم شفاعتله شفيعا استرم
بو نيازى قولوكه نطقله ايما استرم
كچمزم ترك ايتمزم ذاتكدن الا استرم
قانع اولمم روضهٔ پاكك تماشا استرم
حمد اوله كوردم حبيبا لحيهٔ پاكك سنك
الله الله پك معلا شان لولاكك سنك

﴿ نعت ديكر ﴾

حبيبا حليهٔ ذاتك كه قرآنده مسجلدر
محمد نام لقب طه وعنوان ختم مرسلدر
اياذو القبلتين ابرولرك محراب و حدتدر
وجودك تمهٔ وجه الله مرآت مصيقلدر
تماشاى شهود ايچون اولوبدر كيتئ هستى
كورن الله ايچون سويلر مكملدر مكملدر
معلا پايه‌سنك رخسوده علين كعبنده
نه كعبه ايردى جنتكه جمالكاه داولدر

او بزم لی مع اللهیدة عقد انجمن ایتدك
عروس حجلکاهك عرش و فرش مهر مجلدر
حضورك هل اتی نورك تجلی قامتك طوبی
شب اسراده ما اوحی ایله قدرك مجلدر
دوز افلاك ومه چالاك وانجم دیده دوز پرواك
هزار آثار ایله الآن معراجك مدللدر
ایا نور الوری ذرات امکان حصه مندکدر
نخستین وپسینه نسبت فیضك مسلسلدر
عذارك مطلع مهر هویتدر حقیقتده
مجلاسك دومه اندن مجازا نور مرسلدر
اورتبه مظهریت بولدك ای محبوب ربانی
تجلیات عین ذاته واصل شانك اکملدر
ازل کحال حکمت کحل مازاغ البصر چکمش
معطر سنبلك واللیل ومژکانك مکحلدر
دخیلك یا رسول الله امیدم باب رحمکدر
که هر یوزدن نیازی مجرم ومذنب معللدر

تخمیس غزل شمعی قونه وی

فخر ایدوب تشریفنه دارات دارا صرصیلور
معجزاتیله هزاران سنك خارا صرصیلور
ذوقیله اجزای باغ عالم ارا صرصیلور
اسمه ای باد صبا زلف دلارا صرصیلور
ایغره نورسه بر تلی زوینده دنیا صرصیلور
عالم ایچره هیچ برذات طوغدی راهی کوکه
دعوت ایتدی حق سنی لاریب والهی کوکه
ال آچوب بیچاره‌لر دست طوتدی هر کاهی کوکه
چیقمسون ارزو چکن عاشقلرك آهی کوکه
باب جنت فتح اولور ضربیله طوبا صرصیلور

انتظار رؤیتی عرش برینی دترەدر
سدرهٔ اعلادە جبریل امینی دترەدر
چوق بت‌ترسا نجه کسرای دینی دترەدر
سودیکم بصسه قدم رو یی زمینی دترەدر
برعظیم هنکام اولوب بالجمله اشیا صر صیلور
شان علیاسنده ای اعدادیه لا الحذر
صدقنه ایتدی شهادت نیجه اشجار وحجر
حکمنه فرمان بر اولدی زیر وبالا بحر و بر
بر اشارتله ایکی بر بوزنده شمس و قمر
نه فلك رقصه کیرردە عرش اعلا صر صیلور
ذات پاکك منبع اسرار مجرای خدا
مظهریتله نیازی بنده کی قیل روشنا
سینه سوزان عاشقڭ اثبات اولندی مدعا
کوردی معناسنده برکره خیالك شمعیا
لرزه‌دوشدی جاننه جسمنده حالا صار صیلور

﴿ تخمیس غزل نزهت درمدح رسول ﴾

شروع کن فکاندر آستانك یارسول الله
فروع این واندر آستانك یارسول الله
دربالا مکاندر آستانك یارسول الله
مطاف قدسیاندر آستانك یارسول الله
مدار آسماندر آستانك یارسول الله
بدا قد اشرقت نور الهدی یا نور فی ذاتك
مفرغ بر جهندر اوقونیجه کل شیء هالك
بدایت تانهایت شاهراه عاشق سالك
کریبان ملائك آنده بر مملوك دایله مالك
ملاك دوجهاندر آستانك یارسول الله
بلنمز کشف اولنمز حرف بحرف رمز و دقایقنه

مکر میدان محو یند، عشق و قلب صادقله
فضای سمسمه صحت قضای جمعه لابقله
ورای عرشه بیت العزته عین حقا بقله
باقبجه سایه باندر آستانك یارسول الله

امید وار اولمسونمی بندکان مذنب کمراه
ایدرلر دمبدم فریاد و آه و نالهٔ جانکاه
تراکیب حروف کاف و نون اوقوندن ابواه
مناقب زیب خلقت اولمدن آدم صفی الله
شفاعت داستاندر آستانك یارسول الله

سراسر سرنوشته زرفشان طغرای ربانی
کمال رحمیله لاتقنطوی وعد سبحانی
هبوب ایلر نسیم فادخلوا کلکشت عدنانی
اولور البت دخیلی نشئهٔ دارعفو یزدانی
آچیق دارالاماندر آستانك یارسول الله

حیاتبخشای جان جاو داندر جمله اشیابه
چه رعنا مرحمتدر کشته ذار دینی اروابه
هزار نامه سیاهك نامه‌سندن جرمی امحایه
بو عاصی امته دوزخده نار قهر اطفایه
اقر برناوداندر آستانك یارسول الله

جریحه‌دار تیر کفر اولان جندان خذلاندن
بولوب بره التامی حقه‌یاب اولدی بو احساندن
عجب بزجای اقدس فیضور درسوی جاناندن
سورن یوزقورتیلورداء عضال جرم عصیاندن
دوای ناکهاندر آستانك یارسول الله

مطلسمدر دردری ید بیضای قدرتده
اولاهوتی بوناسوتیده نزد رب عزتده
جهان سیراب الطاف نعیمدر بداهتده

قویان آنی بولور دردانهٔ مقصودین آلتده
که کنز رایکاندر آستانك یارسول الله
کوز آچدی مهر ما اوحی کوروندی سر اعمالم
نه چاره لابقادر لمعه ویرمز عکسی اقبالم
کورنمز عینمه ذرات چون اقصای آمالم
غبار تابداری کوز لرمده توتمه ده دائم
جلای چشم جاندر آستانك یارسول الله
ازلدندر ابد شیرازهٔ امنیه می سوکم
که شتر بی مهار آسا علفچون هر یره چوکم
در دولتمآبکدن دیکر بابه بیون بوکم
نه رتبه بینوا قالسه مده غیره آبرو دوکم
بکا روزی رساندر آستانك یارسول الله
نصوص فیض منصوصیله قیلدك وعدینی تأیید
نصوص عین مخصوص کرمله ایلدك تأکید
طوتوب باب نیازی ایلیوب اخلاصنی تشدید
سکار بطا ایتدی نزهت هر طرفدن قطع ایدوب امید
ملاز بیکساندر آستانك یارسول الله

❋ تخمیس نعت شریف میر کاظم ❋

سردار رسل نور سبل خسرو بطحا
کیسوی سجی روی ضحی بدر مجلا
قوسین دنی سر فاوحی فتدنی
ای احمد محمود ابا القاسم طه
یس لقب مظهر تشریف فترضی
ارکان ظهور طور بطونکله مشید
سنسك او نصوصات خدا ایله مؤید
سر صحفهٔ تقویم الیهیده مقید
محبوب احد نور صمد سید امجد

سلطان امم پادشه صورت ومعنی
رخشنده رکابدرکه قرتابنه تمثیل
انجم کوزآچوب سورهٔ نجم ایلدی ترتیل
سبحان من اسراکه ایدر شاننی تبجیل
خاك دری کحل بصر دیدهٔ جبریل
نعل قدمی تاج سر عرش معلا

خاقده بیلوب علت ایجادینی افلاك
تنور آچوب ایتدده دورانی چالاك
شیرازه ده سجلهٔ اوراق اتینالك
دیباجه طرازندهٔ مجموعهٔ لولاك
سرسطر شرفنامهٔ دیوان او ادنا

نطقك که اودر وحی خدا بادئ تسعید
نثرنده و نظمنده ده یوق عقدهٔ تعقید
معجزهر اداشرعی نوانشئه سی تمدید
ای بلبل قدس نغم کلشن توحید
کانخل هدا سرو چمن زیب تجلی

اکمل که هویتده آنك خالق الله
هر حالده معین دسترس صادق الله
فطرتده مکحل کوزینك لایقی الله
کابرك رخ اقدسنك عاشق الله
اخلاق کرم کسترینك مادحی دنیا

اولمرتبه لطف ایتدی سکا حضرت منان
مرآت خداسنکه مرایاتك وحیران
شان وشرف ومنزلتك اولدی نمایان
اوصافکی نشر ایتمکه ایندی یره قرآن
معراجکی کشف ایتمکه چیقدی کوکه عیسا
وحدتده تجلئ جلی انجمنکدر

منسوج صفتهای خدا پیرهنکدر
کو بندهٔ حق عین محقق دهنکدر
سنسك او شه ملك حقیقتکه سنکدر
ارواح وفلك انس وملك هستیٔ اشیا
ایتدی سنی حق مهر نبوت ایله خاتم
بردانه سك آه جنتی بخش ایلدی آدم
جانکا همه کار ایلدی اول آتش ماتم
بر عبد ثنا خوانکم ای مفخر عالم
اخلاص دزونم سکا معلوم وهویدا
کیتیده امان بیهده خیلی اویالاندم
مانند هوا انفس وآفاقی طولاندم
بو خوابکه غفلت دنیادن اوصاندم
بالله یتر نار فراقك ایله یاندم
الجانمی یا وصلك ایله قیل بنی احیا
بو صدق درونمکه دکل قابل تغییر
برفرط محبتکه امان خارج تعبیر
بن سلك کبائرده ایکن ای شه داسیر
لطفك ایله سن قیلدك ایدی بندکی تبشیر
امادہ یم اول وعدك انجازینه حالا
کنجینهٔ قلبکده صاقین دیکری بولمه
دامان نیازی براقوب کل کبی صولمه
نظم درناسفته ایله غیری یورلمه
کاظم یتشور پرده برون ادب اولمه
ارباب کمان ایلمز اسراربنی افشا

رمضانیه

ای پناه ابروی اهل ایمان مرحبا
وی مدد کاریٔ امت شهر غفران مرحبا

روی ابروی هلالکگو ستروب مؤمنلره
عرض دیدارکله قیلدك شاد وخندان مرحبا

مقدمکله سو بسو چالندی طبل مغفرت
روز رحمت هر شبك جنت معلا مسعدت
سر رسید اولسون اجابتکاهه شکر محمدت
ای خدادن نعمت و بخشش واحسان مرحبا

غرهٔ قرأنیله اول سن اولدك دیده سیر
پرتو نوربله جمله عالی قیلدك منیر
قدرك ایتدی لیلهٔ قدربله قادر مستنیر
سرتسر ای تاجسر مهمان یزدان مرحبا

شان وبردی شانکه حقدن خطاب بینات
منبع نور هداسك اولدی روشن کائنات
منتظر باب شفاعتده نیازیله عصات
خوش کلدك ای مراحم کان رحمان مرحبا

❋ مستزاد ❋

اولدی بنه مهروزهٔ غفران بدیده — روشن اوله دیده
ابروی هلال روی شفاعتده نویده — فرویردی امیده
بدری نه کوزل بدرقهٔ جان دویده — جانانه رسیده
اظهار جمال ایتمه ده هر پیك وبریده — سرخی وسفیده
خوش دست کرم جامهٔ احسان بریده — عصیان بدریده
یارب نجه سال مظهر امثال عدیده — قیل لطف مدیده

مه‌در اوکه پرتورس اقطار جهاندر — افطار نهاندر
مه‌در که بهشت اهلی سراپانکراندر — بالاتر شاندر
مه‌رسمنه کشتی مرسای جناندر — ساحل رس جاندر
هر دملری آمرزهٔ غفاره نشاندر — غفران فشاندر
دل قدرینی بیلسونکه صبالطف وزیده — احسان کزیده
اولدی بنه مهروزهٔ غفران بدیده — روشن اوله دیده

بر غره عجب غره گش غرهٔ فرمان — شاهد اکا قرآن
چارپار پربنی بر برینه جمله سر و شان — هر شب هم روزان
قدرنده زهی قدر حبیب اولدی نمایان — حیرت ده ماکان
بردمکه دمین ایلدی آنده زه کردان — عثمان بن عفان
اولقده همان قطرهٔ غفران چکیده — منکر بحشیده
ابروی هلال روی شفاعتده نویده — فروبردی امیده

برضیف خدادرکه کلوب قوردی اوطاغی — کورمزانی طاغی
مؤمن اولانه ایلدی اعلام یساغی — یاندردی چراغی
فرق ایلدی بربر ارابوب طاوس زاغی — ممتاز اوله باغی
ای دل دمیدر کوسترلم بزده کی داغی — کل یاندر اوجاغی
تاروح کورهلم برنور فتوح آنده دمیده — چشمان نکریده
بدری نه کوزل بدر قسمهٔ جان دویده — جانانه رسیده

برکارکه آنك نشهٔسی الله ایچون اولسون — البته طوتلسون
لایقمیکه برجام رضا عشقیله طولسون — وارسون اونو تلسون
ای نفس دنی یاقه بنی سن نجه قولسون — وه‌وه دها نولسون
کل کل دل وجان شاهد مقصودینی بولسون — سن واقف یولسون
عصیانیله چون طولدی کوررسونکه جریده — کل راه سدیده
آنمهسار جمال ایتمه ده هر پیك و بریده — سرخی وسفیده

بر نخل هدا سایه سیدر سایهٔ جنت — هرمیوه‌سی رحمت
طوباکه فطوبی دیسه شایستهٔ حرمت — چون شاه هدایت
هر برورقی نامهٔ فرمان عنایت — اوقونسه حقیقت
لایقدر عطا شانته چون ذادهٔ رفعت — الله اما نت
هردملری رشك ایتدیره هنکامهٔ عیده — اول ذات سعیده
خوش دست کرم جامهٔ احسان بریده — عصیان بدریده

یارب بحقوق ازلی بنده بخشا — شرمنده مفرما
چون ذاتکه درنازنیازی همه حالا — هر زرهٔ آشیا
یارب بمه روزه که تابندهٔ جانرا — فرخنده کن ازما

برنامهٔ سایه روی سایه کره دنیا بابکده مهیا
دیکدم کوزمی کوردیکم احسان وعیده الطاف مزیده
یارب نجه سال مظهر امثال عدیده قیل لطف مدیده

تسدیس غزل فهیم درنعت شیر خدا

مجمع سیاره مانند ثریادر علی
جاه صهر یتده چون خورشید زهرادر علی
کیش ناکردیدکانه خوش مولادر علی
شیر یزدان تیغ مسلول مجلادر علی
پیشوای اولیا محبوب مولادر علی

واقف اسرار کنت کنز شاه خوب لقا
اشنای رمز طه روشنای هل اتی
حل اشکال هویتده اودر مشکلکشا
علم پیغمبر مدینه بابی انك مرتضا
جمله اصحابی نجوم خورشید والادر علی

بوقدر دست سخاوتده انکله همعنان
عدلنه حیرتده درلاهو تیان ناسوتیان
مظهر یتده ایسه دلبسته درکروبیان
عبد مملوکی اولور البتده شاهان جهان
جان ودلدن فخر موجوداته مولادر علی

کاسه صحرای جهانه چون شه شیر دمار
روزکار صولتی جمعیت ایلر تار مار
چونکه شان مرتضاسنده دیندی آشکار
لافتا الا علی لاسیف الاذوالفقار
حجت ممضی ومختوم لاده الادر علی

ایلدی کفر وظلمدن روشنا چون کشوری
ضرب قهریله خراب ایتدی هزاران خیبری
ما حصل محبوب مولاوارث پیغمبری

چاريار باصفانك شمع بزم انورى
طاق استناده مهر عالم آرادر على

حجت كونين عالمدر حسن ايله حسين
مابه الفخرين عالمدر حسن ايله حسين
خجقدن احسانين عالمدر حسن ايله حسين
قرة العينين عالمدر حسن ايله حسين
والد سبطين اولوب اعلادن اعلادر على

بندهٔ نامه سياهكدر نيازى ازقديم
التجا ايلر در الطافدن اجر عظيم
استريسك باب فيضندن همان لطف عميم
خاكپاى صهر سلطان رسالت اول فهيم
زيب اورنك خلافت شاه معنادر على

﴿ تخميس بغزل شمعى در نعت مولانا ﴾

كاله هاى فيض ايچون بازار مولاناده يز
غم صاتوب عشق آلور يز چون كار مولاناده يز
نشئه ياب دللر يز در بار مولاناده يز
بز مقر اوليا سالار مولاناده يز
تا الست بزمنده كى اقرار مولاناده يز

كوردى نقشين چشم جان بو عالم ايينه ده
بيلمدى زاهد انك مهرى نه ده آبى نه ده
اون ايكى سوراخ جسمى اكلمز تاكينه ده
رحم مادردن اچلمشدر دليكار سينه ده
نى كبى دمساز اولور اسرار مولاناده يز

تكيهٔ پر فيضنه حسرتچكر كر انس وجان
رتبهٔ فى اللهنده هب رشك ايدركر وبيان
قبهٔ عالمده ياندرمش فتيل عشق همان
سكهٔ قند يلنه عاشقلر ايلر بخش جان

چله کش درویشلر یزدیدار مولا نادهیز

خاکپای بکلیان ازهر جهت معمور اولوز
نوش ایدن مینای عشقندن همان مخمور اولوز
دست نفسندن کریبانك آلور مسرور اولور
هرنه دکلو وار ایسه عصیانمز مغفور اولور
سایبان سایهٔ خنکار مولا نادهیز

دار دادە طوغدی انوار فیوضاتی شها
ای نیازی قورتارر دار بنده بو لدك رهنما
ظلمت راه وعیدده شعله دار اولور سکا
همت فانوسی الندە بولندك شمعیا
شکر یزدان ایدەلم جوار مولا نادهیز

تخمیس بغزل حضرت سلامی

سنسك سببی مبدائی خلق الملوینك
دنیایی دکرزەسی بیت الحرمینك
جانلر ویرەلم راهنه صاحب علینك
ادنا قولویم حضرت فخر الثقلینك
اول نور احد جدا لحسنینك

اثار الوریزغزوۀ سورۀ کافدن
عالم دترر خطوه سنه جلوه قافدن
تجدکر وش بیهده کبیتیء خلافدن
جان تیرینی عریان ایده ریز جسم غلافدن
قانلرساچاریز فاتحنه بدر وحنینك

قصدایلین اول جاننه جاندن اوصانسون
ایتدکارینه حضرت اللهدن اوتانسون
ای دیده همان اغله بوجان آتشه یانسون
خونابۀ اشکمله جهان قانه بویانسون
کریان اولەرق دردینه اول قرة العینك

عالمده اوسبطین رسول کوردی بو قهری
برآه ایده یم هیچنه بو یرم بنده سپهری
عجب ایتدیره یم ولوله خرنبله دهری
نوش ایلر یسم شاه حسن عشقینه زهری
چکمم المی جان یولینه کتسه حسینك
یارب بزه قیل بخشیش الطاف عظامی
دوك جرمزه حون شفاعات کرامی
ختم ایله نیازی یتشور بونده کلامی
اولادیله اصحابه سلام ایله سلامی
شاد اوله دخی روح شریفی ابوینك

﴿ معشر ﴾

ای شه اورنك دل شوکت فشانم کل یتش
دوکمك استرلر بنم بیهوده قانم کل یتش
تار مار ایتمکده دیرلر خانمانم کل یتش
ای صبار فتاروی شیرین زبانم کل یتش
سنسز اولمم برنفس ای طاتلی جانم طا یتش
بو یلیجه فکر کله بجمکده زمانم کل یتش
اولدی کنج حسرتك هردم مکانم کل یتش
ای ولی نعمت وامن وامانم کل یتش
وی مه خاوتسبرانور جهانم کل یتش
حسرتکله قالمدی تاب وتوانم کل یتش
قیل کرم لطف وهمم طورمه جنانم کل یتش
اوزدوکاهین قوردی غوغایه ینه غم لشکری
اژدرهالروش هجوم ایتمکده دیرلر هربری
طوب آلام ایله اولدی کشور دل سرسری
پاره پاره ایتدی کوکلم دانه آتشوری
قطعه جانمده یاندردی هزاران اخکری

ویر دیلر باد وهوایه غبری بن خاکستری
دود مظلومان طاق عرشه چکمکده سری
سوزش آهم یقر آفاق چرخ و چنبری
اه ایدر اجزای جسمم الامان بکدیکری
رهکذارکده طورر الطافکک خواهشکری

ای شه اورنك دل شوکتفشانم کل بنش

دست وپابسته بنی قید هوایه چکدیلر
الدیلر سمت حقیقتدن سوایه چکدیلر
وارمی یغما ایدوب دار بلایه چکدیلر
کاه بالاکاه پست زیر و سمایه چکدیلر
تار زلفك کبی صد صد ابتلایه چکدیلر

باکه نسبت ناکس جاه علایه چکدیلر
کیسه‌بن الایه کیمین تیغ لایه چکدیلر
امر ونهیی بن فکند مبتلا به چکدیلر
حیف و حیف یازیق بنی کم هرجفایه چکدیلر
شمدیجك قصد ایلیوب جانم هبایه چکدیلر

دوکك استرلر بنم بیهوده قانم کل بنش

کشت ایدر دل دشت عالمده شکسته پرحزین
اشك چشمم ریزه ریزه سو بسو ایلر انین
یانسه شایسته فغان وزاریله عرش وبرین
چونکه قالدی وادی غربتده اه اول مهجبین
رحمی یوق دشمان ایسه هریوزدن ایلر کشف کین

سرنکون حالم زبون اولدی دودیدهم خونچکین
بوقدرر وادی حسرتده بکا پرهمنشین
تسلیت بخش دل غمنا کمز اولسه همین
مارسر مادیده وش خاك مذلتده مکین
صبر وسامانم المدن الدیلر عین الیقین

تارمار ایتمکده دیرلر خانمانم کل یتش

بلبلان صحن چمنده پرفغان استرسنی
سنبل وکللر قوروب بزم نهان استرسنی
طرز نو اوزره دوشمش کلستان استرسنی
هر چیچك اچمش کشاده چشم وجان استرسنی
لاله نك بغرنده کی داغی نشان استرسنی

دیدهٔ عشاق اولمش طولی قان استرسنی
صف بصف دست بسته هب سرو روان استرسنی
جوش ایدوب وادیٔ حسرت هرزمان استرسنی
چاغروب ریحان نرکس الامان استرسنی
بن غریبك کبی یوزبیك تشنکان استرسنی

ای صبا رفتار وای شیرین زبانم کل یتش

سوز هجر وفرقتك پرداغدار ایتدی بنی
بلبل آسا مبتلای آه وزار ایتدی بنی
آه کم فکر وصالك خاکسار ایتدی بنی
کوه کن کوبا یانده تیشه دار ایتدی بنی
لیلهٔ لیلای کیسویه نهار ایتدی بنی

دشت حسرتده همان مجنون وار ایتدی بنی
پای اغیاره دوشوردی پرغبار ایتدی بنی
یاندیروب سینه‌م سراپا عین نار ایتدی بنی
حاصلی خولیای زلفك تارمار ایتدی بنی
خواهشك خواهشکر سمت مزار ایتدی بنی

سنسز آلمم برنفس ای طاتلی جانم کل یتش

چشمهٔ چشم وصالك دیده پرخون کوزلرم
اشك سرشارم دوکوب مانند جیحون کوزلرم
جان ودلده اشتیاقك اولدی افزون کوزلرم
سوبسو جولر کبی جویان جو مجنون کوزلرم

آه کم چشم فتن بازینه مفتون کوزلرم
فکرمژکانك ایله حالم دیکر کون کوزلرم
اولدرردم کندمی اماکه قانون کوزلرم
مسکن ایتدم کوشهٔ هجرانی مغبون کوزلرم
تابمحشر کوزلرم کوزلر انکچون کوزلرم
طورمیوب دکلمیوب هردم بهر کون کوزلرم
بویلجه فکر کله چکمکده زمانم کل ینش

نیم نکاه ایت عاشق مهجوره ای قاشی هلال
کورمیوب کل رویکی اه مرغ کوکلم اولدی لال
حال هندولر خیالده بنی ایتدی خیال
بحث زلفکده عجب کیلر ایدرلر قیل وقال
چشم سحار حلالك ویردی جانه بشقه حال
کویا شمدی بنم عین کتاب جفر وفال
اهل هجران چارهٔ هجرندن ایتسونلر سؤال
حالبوکه بر کشته‌دن حالا جواب المق محال
هر کونم هر ساعتم سنسك ایاروز ولیال
جمله‌سی محو اولدی بوندن بشقه یوق الدنوال
اولدی کنج حسرتك هردم مکانم کل ینش

وصلکه ای مهلقا هیچ کورمدك لایق بنی
قورقرم ظن ایلدك ناپخته بر عاشق بنی
بندزلفکده شکار ایتمش ندم خالق بنی
کورمدی اجزای عالم برنفس آیق بنی
فطرتنده کوردی آتش پاره‌ز یانق بنی
بولدیلر میزان سوز شعره همان فائق بنی
سینه سوزان الامان ترك ایله یازق بنی
یا بکام ویاهلاك ایله شها جابق بنی
صانمه خاك آستانکدن رهی آیق بنی

دوغرم عدو شمار ایت بنده‌ء صادقی بنی
ای ولی نعمت و امن وامانم کل بنش

ذات پاکك ای پری سیر وتماشا استرم
عین ذاتکدن همان مهر مجلا استرم
نیم نکاه لطف واحسانکله ایما استرم
مصحف حسنك اچوب حل معما استرم
حرف بحرف بحث ایلیوب برطاتلی معنا استرم
آه نلرایتدی فراقك عرض وشکوا استرم
التفات و صلتکله فصل دعوا استرم
کاریمی هب واریمی قیلدم مهیا استرم
رؤیت دیدار هنکامنده افنا استرم
راضی اولم ذره یه اعلادن اعلا استرم
ای مه حلو تسرانور جهانم کل بنش

تابکی شیدای دل عشقکله یانسون اغلسون
درکه باب وصالکده طیانسون اغلسون
مار وش خاك مذلتده طولانسون اغلسون
کوزلرندن اشك ال قانه بویانسون اغلسون
شادایدر برکون وصالی ایله صانسون اغلسون
بویله بیهوده دل و جاندن اوصانسون اغلسون
کاه معناده کهی تاکی اویانسون اغلسون
شان شاهانکمیدر هردم قیانسون اغلسون
بویله هجره عالم ایجره کم اینانسون اغلسون
ای شها تمزمی بندهك وصلی اکسون اغلسون
حسرتکله قالمدی تاب وتوانم کل بنش

وارهم درکاهکه چون چکدیلر راهمده سد
یوق ایمش نور فیوضاته هله هیچ عدوحد
بحر توحیدده کورندی جلوه های جزر ومد

الله الله ياندی محو اولدی سراپای کبد
ورد و آلام جهان ایسه سرمده لایعد
اه واویلا جکر بودل همیشه صد بصد
حسر تکله دال وش قت قت بو کلشدر بوقد
دمکش اولدی بلبل اسا چاغرر دل یا احد
ياندی یاقلدی نیازی خسروا اه المدد
دامن لطفك براقمز تا اذلدن تا ابد
قیل کرم لطف و همم طورمه جانم کل یتش

مسدس

رحم قیل بنده‌کی ای شاه اوصاندم غیری
یاندی جانکاه تمام آه اوصاندم غیری
نه بو چله بکا هرکاه اوصاندم غیری
نه لازم بو فناجاه اوصاندم غیری
سوی حقه طوته‌یم راه اوصاندم غیری
طاقتم قالمدی والله اوصاندم غیری

ناتوان ایتدی بنی بریکادن فکر حبیب
هر طرف قاپلادیلر لشکر اندوه عجیب
آندیلر وادئ هجرانه الی بغلی غریب
یوق ایمش نشئهٔ عالمده بکا ذره نصیب
سوی حقه طوته‌یم راه اوصاندم غیری
طاقتم قالمدی والله اوصاندم غیری

نار حسرت جکرم یاقدی امان غیری آمان
یوسف روحی ضبط ایتدی وجود زندان
چشم یعقوبم عجب حزنله اولدی کریان
جانه کار ایلدی آلام و کدورات جهان
سوی حقه طوته‌یم راه اوصاندم غیری
طاقتم قالمدی والله اوصاندم غیری

نلر ایتمکده بزه قهریله غدار فلك
آله جق وارمی آشوبیله الدن کیدرك
نفس بدنام ایسه هر حالده ایلر بکادك
ای کوکل غیری سوادن عجله دستکی چك
سوی حقه طوتهیم راه اوصاندم غیری
طاقتم قالمدی والله اوصاندم غیری
راه دانشده ده بیهوده مقال استمزام
فقری فخر ایلمشم زینت مال استمزم
عقدهٔ فتنهٔ منصوص وبال استمزم
چکمشم عالم نقصانده کمال استمزم
سوی حقه طوتهیم راه اوصاندم غیری
طاقتم قالدی والله اوصاندم غیری
املدرکه سورم روضهٔ پاکه یوزیمی
اچشم سمت فیوضاته سرارکوزیمی
پاك قیل قید علایقدن افندم اوزیمی
بویله ختم ایلمشم ناز ونیازی سوزیمی
سوی حقه طوته یم راه اوصاندم غیری
طاقتم قالدی والله اوصاندم غیری

﴿ برای نوشتن مقطع بعمل جوری داده در نزد شاه جهان ﴾
﴿ عبدالعزیزخان ﴾

حصن امعان بلاغتده بیان عبدالعزیز
صحن معناده کیت خامه ران عبدالعزیز
مقطع اجلال اولدم مطلع اقبالکه
کمالك قدرت سرمده زرفشان عبدالعزیز
کلك تقدیر حقهٔ سرقضادن دائما
لوحهٔ دهر اوزره یازسون کامران عبدالعزیز
اینسه ده استاد جوری سینهٔ صدچاکی چاك
ایتدی شایسته نیازی دست خان عبدالعزیز

﴿ تخميس بغزل حسبى ﴾

آشنای کنز مخفیدر کوکل دیوانه سی
نقد ایمانیله پردر خانهٔ ویرانه سی

کاشف علم لدندر آدمك مردانه سی
قلب مؤمندر سرای لی مع الله خانه‌سی

انك ایچون اولدی عالم عشقنك مستانه سی

علم الاسما اولان اجسامده قالمز هیچ مجال
نکتهٔ سبع المثانی یه وقوف عین کمال

اکلدکسه من عرف سرین نه‌لازم قیل وقال
عارفك قلبی مکانی ماسوا اولمق محال

نور محض اولسون سزادر کبریا کاشانه سی

کلدی دل تختنده طوتدی مسکن خنکار عشق
حمد اوله نورجمال عرض ایلدی دیدار عشق

بو وجودم کلیا خاکستر ایتدی نار عشق
قنده‌در وجدی الهی انده در اسرار عشق

تکیهٔ جام محبت خمرینك میخانه‌سی

ای دلا برادمه عشق خدا اولسه دلیل
کیم ایدر ایانی عالمده مدحور و ذلیل

ویرسه‌لر دنیایی طوتمز لذت عشقه مثیل
آرزوی دانه‌دن دامه دوشرمی مرغ دل

باغ وصلتده نهال اوزره طورر کن لانه سی

صیقل عشقیله قیل مرآت قلبی پرجلا
تا ایره انوار اظهار تجلیٔ خدا

بول فنا فی الله مقامن قیل وجودیکی فنا
کردیلر سك در مکنونی بولاسین زاهدا

بحر توحید ایچره کزلیدر جواهر دانه‌سي

تکیهٔ عشقه دخول ایت قلبکی پاك ایله کل

روز وشب الله دیوب آه فرحناك ایله کل
قوشانوب شمشیر ایمان جانی بی پاك ایله کل
زاهدا عجب وریا زناربنی چاك ایله کل
قبله مرأت خدابی ماسوابت خانه سی
نظم اولنمش سلك معناده بو دربی بها
طاق تحسینه نیازی یازسون اربابی بجا
رحم ایدر شاید او قور چشم دلدار جابجا
شعلهٔ وصلی عیاناکورسه دیدم حسبیا
صبر ایدرمی یانمدقجه شمعه جان پروانه سی

تخمیس بغزل اسحاق

عشقینه ملك دلی باد هوا ایلیه‌لم
کندیمز شفقت لطفینه بجا ایلیه‌لم
ماسوای تمز داخی هبا ایلیه‌لم
یولینه سن صنمك جانی فدا ایلیه‌لم
طوره لم قولیمزه عهده وفا ایلیه‌لم
حسرتکله دل دیوانه‌لرك حالی نوله
الکله دیلرم منزل مقصودی بوله
بنی رد ایتمك عجب آه سکا لایقمی اوله
سن جفاکاره خدامهر وفا روزی قیله
کل بونیته صدقیله دعا ایلیه‌لم
بکو زه‌لم بیلسه کالیله بوعشق آدابن
بلبل آسا سوریز روی کل ناباین
نیلیم بیلمدی ترك ایلدی هب احبابن
کورمیلدن ایکی آی اولدی قاشی محرابن
اول کجن وقت نمازینی قضا ایلیه‌لم
اوستمکاره وفاطرزینی تعلیم ایده‌لم
جمله عشاقه کرم ایتمکی تفهیم ایده‌لم

ویره‌لم یولینه واریمزی تکریم ایده‌لم
کل بکم کل دل وجان نقدینی تسلیم ایده‌لم
اولمدن بورجمزی اساکه ادا ایلیه‌لم
ای شها جانه کار ایلدی کیتدی ستمك
سر نکون ایتدی نیازی قولوکی اول الملك
بزی شاد ایلسه‌ده لطفیله وصل نعمك
کم بقر نعمته پایانمی وارخون غمك
جله عشق اهلنه استحاق صلا ایلیه‌لم

عیدیه درستایش شیخ الاسلام رفیق افندی

پارلیوب لهجهٔ کیتیده بنه جبههٔ عید
ایتدی ابروی هلالی مه شوالی بدید
نه هلال طلسم کنجینهٔ امساکی بوزوب
روزه دارانه ویردی نشاط جاوید
نه هلال کوثر مینای حلالی سرشار
ویرمده رند صیامشوزدله کیف مدید
مه دلسم شرقی وغربی براجانکه حق
دیمه‌سم پرتوی تنویر ایده‌یور راه سدید
مه دکل نامهٔ فتواده افطار جهان
مه دکل سفرهٔ انعام خداوند حمید
نوردر بارق مشعلکش توفیق رفیق
ساحهٔ فضل فلکپایه سین ایلر تسعید
نه فلکپایه که خورشید بروج تقوی
مهر اقطار فلك کرد ضیا سنده دوید
موشکاف فضلا کافل امر فتوا
کافیٔ کهف وفا سرو ریاض توحید
سامیٔ شیخ انام حامیٔ شرع اسلام
رامیٔ حکم سهام قافله سالار سعید

مفتیٔ جان جهان نافذ فیض قرآن
خواجهٔ دور زمان ماحصل کفت وشنید
پایهٔ عالیٔ فتوایی منور ایتدی
پرتو جاهی حقوق امم ایلر تشیید
آستان حرمی مطمح ارباب نظر
هم غبار قدمی سرمهٔ چشم امید
تشنه‌در نشئهٔ اوصافنه روح جامی
رشک ایدر مجلس ممدوحنه بزم جمشید
کوکب ذاتی کبی کوکبهٔ مه طوغمز
اولسه کر حاملهٔ روح مجرد ناهید
ایتمسه ابر کرمی خاک سیاهی سیراب
سرینی سروی اوطوبایه ایدر ایدی رسید
اولمیه مشعلهٔ رأیی اکر راهبری
شاشیروب منزل شامی بوله‌مزدی خورشید
صرف ونحوک فرضا قاعده‌سی محو اولسه
امهاتی دل پاکیدر ایدردی تولید
اولمسه صنعت اطناب معانی معیوب
کلک تر حشره قدر وصفنی ایلر تسوید
بوحنیفه شیا قاضیٔ شرع بیضا
ای حکیم سازیٔ دنیا کرم اندازمزید
سن سین اول اعلم عالمکه ظویوب شهرتکی
اولدی سقراط زمان رشکک ایله جامه درید
تک وتنها قودی دربند تظلمده امان
ای کریمانلر ایتدی قولوکه چرخ عنید
بولدیغم ارث پدر نشر علوم عالی
حمد اوله شرح عقیده مده بولنمز تعقید
هر جهت چاکریکز لایق الطاف ایکن

قالمشم كلبهٔ يأس و الم ايجره نوميد
حاصلی ضنك معاش كثرت اولاد و عيال
ايلدی حالی تباه قالمی آه ريش سفيد
ای كميت قلم ای سخنم نولدی سكا
شاه راهی بوراقوب قنده ايدرسك بچيد
دميدر دركهه كل دست نيازی قالدر
كه نيازك اوله مقبول بدر كاه مجيد
تاكه دورايليه چرخ رمضان عالمده
تاكه صحرای جهانه قوريله خيمهٔ عيد
فروبروب سايهٔ اجلال وجهانتابنده حق
مد اقبالی ايده مدت عمرين تمديد

درستايش استاد بزركوار منلای قونيه

ای دلا كان علوم دانايه كلدم اغلرم
ذاتی اكمل دانش والايه كلدم غزرم
انفهام رمز هر ايمايه كلدم اغلرم
كسب فن نكتهٔ معنايه كلدم اغلرم
خاكپای حضرت منلايه كلدم اغلرم
فيض قدسين جلب ايچون قونيايه كلدم اغلرم
اويله بر ذات كزين كه مظهر فيض خدا
رمز سر علم الاسمايه واقف دائما
نور محض اولمش سراپا برق اورر صبح ومسا
بزمنی ارزو ايدوب ازغير لايق بن كدا

ايضا

كرشهٔ علمه اوطورمش طوطیٔ كويا مثال
پرور ايتمش تا ازل قند لدنله ذو الجلال
سيدالوقت ايلمش حق و اقعا كنز كمال
آشيان مرغ دل ترك ايليوب روز وليال

ايضا

درسنه حاضر اولور جمله ملائك خاص وعام
طالبينه در وكو هرلر نثار ايدلر مدام
هب مقامات كوزل تحقيق ايدر اول ذوالفخام
مجلس بخشاى فيضينه ايدوب شوق وغرام

ايضا

برمجسم نور اعظمدر وجود انورى
آن بآن باد تجلئ الهى مظهرى
انما بخشى‌ده داخل وارث پيغمبرى
حاصلى يولينه ترك ايدوب پدر هم مادرى

ايضا

سال سال نجه چراغ على احراق ايليوب
هر برين بركشور عظمايه انفاق ايليوب
جانى پروانه وش اول نوره مشتاق ايليوب
كندى كندينك نيازى طاقتن طاق ايليوب

خاكپاى حضرت منلايه كلدم اغلرم
فيض قدسين جلب ايچون قونيايه كلدم اغلرم

مسدس

براقدم عالم لاهوتى ناسوته سفر ايتدم
كوكل آيينه‌سين آلودهٔ ژنك وكدر ايتدم
دوشوب برغربته بيهوده كندم دربدر ايتدم
نجه اه ايتدم والاهى بربالا خطر ايتدم
توكندم وارمى هب كارمى زير وزبر ايتدم
مدد بن كندى كنديمه نلر ايتدم نلر ايتدم

بو عالمده فلك بلكه مرادمجه دونر صاندم
طوغربرج دله خورشيد مقصود صاندم الداندم
كيدردر درونم صاندم الداندم همان ياندم
اوصاندم صاندم الداندم همان ياندم اذاندم

اوروب تیر فراقی جانمه بو بو اثر ایتدم
مددبن کندی کندیمه نلر ایتدم نلر ایتدم
یقلدی ماجرای دهریله دل اولدی فرسوده
امان وادیٔ غربتده یاز قدر قالدم آسوده
کیجه تا صبحه دك یاتمقدیم دوده بهر سوده
امان فریادرس ربم ایرشدر سوی مقصوده
رشك دیده می ماننده خون جکر ایتدم
مددبن کندی کندیمه نلر ایتدم نلر ایتدم
ایدر بوچرخ کردون جانمه بیك درلو اشکنجه
اررکن کندیمه اکلنجه اولدم کندم اکلنجه
کوکل مرغینی دام ابتلایه طاقدی اهونجه
نواور دور ایتمدی عالمده هیچ بر کره ده بنجه
امید ایلر ایکن اولکیدن حالم بتر ایتدم
مددبن کندی کندیمه نلر ایتدم نلر ایتدم
شکار ایتدم نجه بازبچه‌لرله دیدهٔ شهباز
یقلدی آشیانی مرغ دل قنده ایدر پرواز
شکسته پردونر وادیٔ حیرتلرده سرافراز
اب شیرین ایله کویا بنم فرهاد کوه انداز
عجبدر تیشهٔ کسب یدمله رخنه سر ایتدم
مددبن کندی کندیمه نلر ایتدم نلر ایتدم
یتر بو قهر دهری زهروش ساکه بجادرچك
سپهرك ای نیازی بو بله آشوبی سزادرچك
حجاب ایله تفکر ایت که بر عبرتنمادرچك
نه چاره تا ازل بو جلوهٔ امر خدادرچك
یدمده کندی کسبم جوهرم بر بلور ایتدم
مددبن کندی کندیمه نلر ایتدم نلر ایتدم

مسدس

بو وادئ عالمده غریبم وطنم یوق
دوشدم ره نارفته یه الدن طوطنم یوق
وارجمله نك اكلنجه سی اما كه بنم یوق
بر بلبل شوریدۂ عشقم چمنم یوق
راز دل كشف ایلیه جك انجمنم یوق
بودردی ایسه چكمكه محكمجه تنم یوق

كوستردی فلك قهرایدرك سوی جدایی
كزمكدهیم اواره تهی دشت فنایی
بی كس براقوب یولده قودی شمدی كدایی
ترك ایلمشم بنده بو عشق ایچره سوایی
پوشیدۂ تن ایتمكه بر پیرهنم یوق
اولسمده بو دردیله یدمده كفنم یوق

اورلمش اذل سلسلۂ عشقیله بندم
پولاد علا یله طاقلمش بوكندم
یقدم الم هجر وفراقك ایله كندم
بن ماتم حزنكله پریشانم افندم
حیفا كه فغان ایتمكه كویا دهنم یوق
یانسمده یاقلسمده یازقدر دیه نم یوق

پایانمی وار چكدیجكم جور و جفانك
رنكین طانمام یارله اولان ذوق وصفانك
حبرتكشیم عشقیله هرپای و كدانك
خار افكنیم كلشن كیتئ فنانك
جان بلبلین اكلند یرجك كل بدنم یوق
فریادم ایچون بشقه جه بیت الحزنم یوق

رحم ایتمدی یار زره جه بن قلب رقیقه
دوندی كوزمك قطره لری رنك عقیقه

ترك ايتدى غم بودلى بران ودقيقه
بصدم قدمى كشور دلدار حقيقه
اسرار دلى غمزدهٔ هيچ بلنم يوق
خون نمى بوديده لرمدن سلنم يوق
كلدم بوفنا بزمنه پژمرده قيافت
جان ودلى قاپلادى سوزنده برآفت
بلم كه عجب نولدى نيازى به قباحت
اندوه جهان جانمه كار ايتدى بغايت
منصور كبى داره چكلدم رسنم يوق
يارب بو قيودات نهانى كسنم يوق

﴿ مطرف بغزل سنيح ﴾

اغردى ريش سياهم جوان ارار كزرم
بو قيش كوننده عجب كلستان ارار كزرم
اميد وصلله اولدم شفق رسيدهٔ هجر
آچلدى طاك پرى بن شمعدان ارار كزرم
اوشاه نازه عجبدر كه غمزه سى واريكن
رقيب سوزنى عشاقه كوسترچوديكن
اواورپالى زلف يار ايكن فتاده شكن
بيان حال ايدجك ترجمان ارار كزرم
اوكندى كنديده قباش شكنج زلفنى جاى
نه جاى جانزده جاناكه جانسپاره بجاى
ايدر او سنبل اراسنده كللره هاى وآى
بن ايسه مرغ دله آشيان ارار كزرم
هميشه كوى نكارى طولشمدن غرضم
بودركه ذره سيم بلكه ويرياور عوضم
او يار جوهر ناسفته بن اكا غرضم
نثار جان ايدجك برزمان ارار كزرم

کند عشقنی طاقش طولا شدیر شهری
او خالی هندی زلف چینی ماحصل دهری
بر اقدم عالم کیو انده اختر ومهری
او مهلقایی کشان بر کشان اراركزرم

نه وار که یوق بره محو وجود ایدرسم اکر
بو بابده نیجه ارسطو نهاده چکدی کدر
که جزء لایتجزأیه جزء ایمش او مکر
جمال یارده شکل دهان ار اركزرم

سنیح امید نظیره ایله نکته سنجاندن
چیقاردی کوهر نادیده سینه کاندن
نیازی صحن سخنده زمین شناساندن
بو نوزمینده برهمزبان ارار کزرم

﴿ مجدی پاشا دیوان افندیسی تجلی افندی یه ﴾

حیفا بزه کشف اولمدی اسرار تجلی
دل ایتمش ایکن تا ازل اقرار تجلی
توفیق خدا یاور اولوب خانهٔ دلده
طوغمزمی عجب نعمت انوار تجلی

اول آصف ذیشانکه سنك یاورك اولمش
خوش اختر طبعك طولا شوب برجنی بولمش
هب جلوهٔ حق طالعك اقبالیله طولمش
آچمش سکا اول روینی دیدار تجلی

ذاتکده اولان نیکخصال صدینی فائق
اعطا قلنان احسن حال حدینی فائق
سنده بولنان فضل وکمال حدینی فائق
هر وجهله حق ایلمش اظهار تجلی

دل ایلیه مز وصف بلاغاتکی تعبیر
الده بولنان خامه کمالاتکی تحریر

طورشیمك طوغریس شایستهٔ تقدیر
جهکده بدید جملهٔ آثار تجللی
بزمك فری هرغبطه وری تابش جاندر
هر بر سخن رس نکته کناندر
اجرای لطافتده دلك قطره فشاندر
حقا بوروش ذاتکه ایثار تجللی
بن طالع ناکامیله آتشلره یاندم
ناچارلواوب بولده قاوب جاندن اوصاندم
امیدیله دیوان تجللیمه طیاندم
یازمیکه آیا دل دازار تجللی
ای دل نیجه برشکوه احوال بتراولدی
بوکیتیٔ پژمرده ده امال بتر اولدی
بیفائده نا پختهٔ افعال بتر اولدی
کل ایلیه لم دمبدم افکار تجللی
بو قدر ره عالمده نیازی به تسلی
چون درد ومحن مایهٔ ذاتنده تملی
امید ینی قطع ایلمز الله متجلی
برو جهله دل ایلمز انکار تجللی

❊ تخمیس بغزل میرتحسین ❊

عروس حجله گاه حضرته مفتوندر کوکلم
حریم لی مع اللهیده هم مأذوندر کوکلم
او کنز ایجره حریص درهٔ معدوندر کوکلم
معارفکاه فیض اقدس بیچوندر کوکلم
مقام قدسیان لامکانی چوندر کوکلم
ویرن وار ینی محو ایتده هستی زمره سندندر
بو هستی بین اولان البتده نیستی زمره سندندر
او بزمك می پرست ساغر شکستی زمره سندندر

حباب جام سر مست الستی زمرهٔ سندندر
تجرد عالمنده دور ایدر ممنوندر کوکلم
فضای کیتیٔ عشقك منیری ماه آویزی
اودشتك شعله خیزی سودریزی فیض انکیزی
سمای وحدتك همره نوردی نجم سرتیزی
بودر ماهیت تأثیری مهر حکمت آمیزی
کورعین بصیرت غیبیله مخزوندر کوکلم
رها بولمق نه ممکن سلسل تسخیره بغلندی
طوتلدی ناوك خونریزه کویاتیره بغلندی
نکاه غمزهٔ جادو بیله تسخیره بغلندی
حریم خالنی دور ایلسون زنجیره بغلندی
خیال تار زلف یاریله مجنوندر کوکلم
تعینده کورعین حقیقت عقدهٔ تمکین
اولوربی پرده ناسوت ایچره اشیاده حقایق بین
نیازی تکیهٔ تجریدده اجرایلیوب آیین
تفکر ایلدکجه عالم ازاده بی تحسین
طولاب اندیشهٔ صهبا ایله مشحوندر کوکلم

مدح درحق جانان

کوزه‌لم سن کبی بر سرو سمنسا اوله‌مز
باغ حسنك کبی بر جای تماشا اوله‌مز
رنك رخساریکه بکزر کل حمرا اوله‌مز
کوز اولور کوزلریکه نرکس شهلا اوله‌مز
اول نکارخانهٔ عالمده بوز یبا اوله‌مز
اولسه‌ده طبعمه شایسته دلارا اوله‌مز
کورمامش خیلی جهانديده سکا مثل و نظیر
یوسف ثانی‌ده بو حسنکه قیلمش تعبیر
روی کلکونك ایدرورد تری خوروحقیر

نکهتك شیوه سی ازادهٔ قیدِ وتصویر

ایضا

خال هندولریکه جا نزده هندی وحبش
چینی چین ذلفکه عشاق ویررلر پیشکش
خطهٔ لهجه ده خطك ایسه غایت سرکش
آسمان پایه‌سك ای پرتو رخشان مهوش

ایضا

غبغبك غبطه وری بوی بنفشه سنبل
ازهران زهره زده طوریکه هرآن هله کل
اولدی تبرنك لب لعلیکه لباب می ومل
نو جوانان جهان ایجره دوشوردك غلغل

ایضا

اورپا قعدلرین واله وحیران کزسم
کشوری اولکهٔ کشمیر وصنماهان کزسم
چین وهند ویمن عدنی هزاران کزسم
ماحصل بوکرهٔ خاکده هزاران کزسم

ایضا

کوز آچوب کوردیکم عالمده افندم سنسك
دمبدم چاره رسم شاه اوندم سنسك
طاقدیغم طوق دروغده کمندم سنسك
آراده ناز ونیاز اولسه کمندم سنسك

مسدس

الامان فتنهٔ جان دیدهٔ فتانك ایمش
خوب وآشوب جهان بستهٔ دامانك ایمش
سروی آشفتهٔ رفتار وخرامانك ایمش
نقدجوری وستم ثروت وسامانك ایمش
بیلدم بودل بیچاره ده قربانك ایمش

چارهٔ جوی کرمك بندهٔ فرمانك ايمش

کوکصوده کومکوك اولان عاشق دمبسته لرك
يعنی شوریده لرك درديله اشکسته لرك
ماروش خاك مذلتده کزر خسته لرك
وعد وصلنده قتی استه لرك بسته لرك
بالکز کيسهٔ جودك فم احسانك ايمش
عاشق اولدرمه مکر فاخرهٔ جانك ايمش

دون جبو قليده عجب داغ براقدك دلمه
اريدوب ياغمی قويدك ينه بو قند يلمه
دامن وصلی تفرجده بکرسه المه
من دلم باغليه يم اغليه يم مندلمه
بيله لر خلق جهان شيفته و حرامانك ايمش
آجيوبده ديه لر سينهٔ سوزانك ايمش

پرتو لهجه سی رشك آورشمس تابان
الد و انالده دوانکردنی مهرجهان
طاووسی او سقوفه باشنده بلا های نهان
نکه غمزهٔ غمازه بغابتله يمان
ياليده کللری کوردم همه حيرانك ايمش
چين سنبل سر زلفکده نهکبانك ايمش

قاره بختم کبی ابروی دوتا ىيسياه
خال هندولر ايسه نقطهٔ جوالهٔ آه
ايلدی عشوه لرك قامت عشاقی کوتاه
بو نه آفت نه قيامت نه علامت آلله
کولدیرن غنجه لری رنك زنخدانك ايمش
اولدیرن بنده لری لعل بدخشانك ايمش

الحذر دلده ينان سوز وکذاری کوزله
چوزمه باغ ايچره اولان عقدهٔ رازی کوزله

حدّ افراطی كذاز ایله نازی كوزله
هله اللهی سورسك بو نیازی كوزله
یئه هرحالده كرم حضرت ذیشانك ایمش
بزه سرمایهٔ جان نطق در افشانك ایمش

﴿طرف جاناندن عشاقه خطاب اولەرق قصیده﴾

عاشقك بغرنده كی داغی نشانەندر بنم
دود آهی دجهٔ اتشفشانەندر بنم
تخت استغناده شهناز جهانم شبهه سز
شان ویرن كاشانهٔ دهره اوشانەندر بنم
هم شهنشاه حبش هم مصر نازه مالكم
یوسفم معجزاداهب بندكانەندر بنم
دست كمر بسته ركابم زین ایدر رفتاریله
شهسوارلوندان جهان حیرتكشانەندر بنم
خوب رویان زمان رفعتده كلمز كعبه
زروهٔ اعلای علیین مكانەندر
ای صبا رفتار كانم سویله كلسون كلشنه
غنچهٔ نورستەیم تازه زمانەندر بنم
اویله بر كلشن كه هر روشن دله جانبخش ایدر
سنبل وعطر وسمن افتادكانەندر بنم
هر زمان برجلوه ایما ایتمەده كلچینلرم
عشوهٔ باد صبا چون باغبانەندر بنم
غنچەلر اولمز كشاده كورمدكجه روییٔ
كلشن ایچره آن ویرن رخسارانەندر بنم
بر یئه كوز قولاغ اولمش بنفشه در چمن
زلفمك خواهشكری هم نغمه خوانەندر بنم
پایه رخسوده درفرسوده خاطر عرعران
قامتم رشك آور سرو روانەندر بنم

آيشته صحراهای جلوه کلشون اهل شیوه هب
صحن ناز وعشوه ده کم همعانمدر بنم
هردمنده بزم عشاقه نشاط آور اولان
پرتو خلیای رخسار نهانمدر بنم
جوریله ترکیب اولمش خلقت ذاتمکه لطف
آن غیر منقسمده مبهمانمدر بنم
دمبدم صد داغدار ایتسم بجایك عاشقی
مقتضای فطرت تیر کمانمدر بنم
دتردوب شوریده نك برك نهال عمرینی
زرد ایدن اول ضربهٔ باد خزانمدر بنم
هربری بر کوشه ده عرض تعشق ایتمه ده
ملجأ افتاده انجق آستانمدر
قنغی عاشقدر کورویده دلغریبته اولمیه
ساحر سینای آن چشم فتانمدر بنم
اوج حسن و نازده مهر مجلادر یوزم
آسمان لهجه ده خط کهکشانمدر بنم
اویله برپرتو رس اقلیم دلدر رخلرم
قرص خورشید جهانتاب اسمانمدر بنم
عقل پرکاریٔ بهزادی تبهکار ایلین
صنع جسم ووضع رسم نوجوانمدر بنم
کیمدرایا خشم مژکانمدن ایتسون جان رها
هردو چشم فری مریخ قرانمدر بنم
برطلسم کنج خوف انداز کوی وصلتم
زلف سرپیچیده ماروش جانستانمدر بنم
هرشب هجرمده کورسونلرنه قانلردوکدیکم
کورینن سرخ شفق برقطره قانمدر بنم
مرحبا باد صبای مژده بر تحقیق خبر
بوی کل آثار وصل ذوق زانمدر بنم

عجب اولمز بزمم ارز و اینسه بلبل نغمه‌لر
مرغ طوطیٔ شکرخا همز بانمدر بنم
وعد وصلمده قبول ایتمم دروغ کاففهٔ
ناطق حقگوی انجق بولسانمدر بنم
کنج هجر فرقت آرای شعر رنا کم همان
دلفکارانم ایچون دار الامانمدر بنم
کورسون عشاقم نه‌رتبه لطف واحسان ایتدیکم
ذوق وصلمله رقیبان کام انمدر بنم
طبعمه برآفرینش دربوشفقت مرحمت
یك بیك بیچاره‌لر بارکر انمدر بنم
آتشین آه سحر خیز دل شوریدکان
آسمان رحتمچون داود مانمدر بنم
برسمندر مشربم کو رملك محان اهل هوا
هر دل سوزنده کویا آشیانمدر بنم
بانه بانه دانه‌دانه اشك چشم جوهرین
بذل ایدر راهمده عشاق خاندانمدر بنم
چکدی کحال ازل حقا امکحل کوزلرم
حقهٔ قدرت حقیقت سورمه دانمدار بنم
دیدهٔ اهل صفا هان دیده‌مه غمدیده‌در
دیدهٔ آهو ندیده دیده بانمدر بنم
عاشقا حسرتکشا ای بغری یانق افترا
ای دو چشمی خونچکا کل وصل آنمدر بنم
قورمشم بروبزم وصل آرای والا منقبت
هردم جانبخش جان وجاودانمدر بنم
طوالدی مینالرمی لعل بدخشانمله هب
رنکانمچون لبالب ارمغانمدر بنم
یوق بزه اصلا بزه قیلدم مهیا هرمزه
ذوق اولنسهٔ بزبزه فخر جنانمدر بنم

پنبهٔ سیب زنخدان بوسه های غبغبان
آن بان اكانجه مشك گیسوا نمدر بنم
مجلسمدر غبطه فرمای جهان هر انس وجان
چونٌ دو دست دم پرستم ساقیا نمدر بنم
بوسه لكدن بینوا عشاقه ایتم نغمه لر
پرورد لسوز میان اصفهانمدر بنم
عاشقان تاب اور اولمز تاربزمم تابنده
هر دم اغیار همدم وهم بزم جا نمدر بنم
نزدمز محتاج دف ونای دكلدر مطربا
چونكه آه عاشقان سینه كمانمدر بنم
كاه كاه براه جانكاه جان ویر ر اندیشه مه
هر بری آرایش بیت الحزانمدر بنم
وصله شایسته رقیبان جوزه احرا عاشقان
بویلجه مسطور دستور عیانمدر بنم
ذوقك سرمایه سیدر دانه های اشكبار
كوكلك اكانجه سی زاری فغانمدر بنم
خنده ایتدكجه رقیبان سیرلذجه بندكان
باعث شاد نشاط خسروانمدر بنم
ایشته از جله نیازی بندهٔ آشفته مز
مستمندم عاشقم آتش زبانمدر بنم
لوحهٔ اعجازه كلك طبعی ویردی زیب وفر
حل وصف طلعتم معجز بیانمدر بنم
پرتو اندیشه سی روی ماله ویردی تاب
چونكه زلفم وش دقیق برنكته دانمدر بنم
رقیهٔ اطواری یازدی طاقدی جیب فخرمه
مانع افسانه درجون حرز جانمدر بنم
بویله برتقدیمه جائزدكلدر جائزه
نار هجرا نمایانسون شاد مانمدر بنم

در ستایش حاجی فیض الله افندی

ای مهمساز فیوضات جناب سروری
وی که صحرایی معانی اسب ران اجدری
ذات پاککدر همان آینهٔ پیغمبری
بزم جز مکده مزایاعین سر خیدری
مظهر یتده اتمدر بندکانك هر بری
باز کشت سرنده کوناکون لطایف مظهری

حلقهٔ فیضك تماشا کاه سادات کزین
نسبتك رشك آور عطر و مشام یاسمین
جمع جمع الجمع ایلر جمع اولوب اصحاب دین
هوش در دم کنج ذوقکده ایدر آه و انین
ای مهمساز فیوضات جناب سروری
ای که مردان خدانك نشه دار و مفخری

مجلسك آرایش نسبتفزای نقشبند
هر سوزکدر غبطه فرمای عقول وارجمند
بندکانه بند اخلاصك عجب زرین کمند
همعنانك وارمیدر اثار زمانده چند چند
وی که صحرای معانی اسب ران اجدری
مخلصانك ملجأ ای قدسیان خواهشکری

بحضور کلسون حضوره راهی کورسون کوزله سین
عین خاص الخاص وذوق شاهی کورسون کوزله سین
یك نظرده نشئهٔ جانکاهی کورسون کوزله سین
چشم اخلاصیله فیض اللهی کورسون کوزله سین
ذات پاککدر همان اینهٔ پیغمبری
سر ذاتکدر بو یولده عاشقانك رهبری

اولمش اخوان کلشن کویکده سنبل سرنکون
کیمی بلبل کیمسی پروانه وش سوزدرون

وجده کلمش کیمنه خوانده سر کاف ونون
ماحصل بر نشئه بولمش هر که هشیار وجنون
بزم جز مکده مز ایا عین سر جید ری
درکهك پس عارفانه نیاشون دیکر دری
شیوهٔ ایجاد هستی صنع نقاش قدر
کوستروب نقش صنوبرده نقوش معتبر
نقطهٔ سودا نوشته لؤلؤ والا کهر
التفاتك صفحهٔ معنایه بویله ویردی فر
مظهر یتده اتمدر بندکانك هر بری
تختکاه اندیاهك شاه زرین افسری
چونکه حقدر نام فیض الله ویرمشدر سکا
عاشقان در کاه فیضکده اولورلر جبهه سا
هرمریدانك نیازی مقصدی جلب رضا
استقامتله دمادم سعی ایدوب صبح ومسا
بازکشت سرنده کونا کون لطایف مظهری
ایلسون حق هر برین وصلتسرا چولانکری

❁ افادهٔ حال در محمد رشدی پاشا ❁

اصفا چاره رسا منبع سرشار نعم
ای همم ساز وسرفرازام فرخندهم
بم شیم دم بدم جم که فلاطون حکم
ایاق التنده براقه بنی ای کان کرم
موبمو صوکبی طاشدن طاشه چار بمقده فلك
بك بیلك ایشلدی خارستمی جانمه دك
شکر الله علی عبدك فالهمنه لك
ایاق التنده براقه بنی ای کان کرم
کام آلوب کیتدی نیجه سایه ده افغانلی وکرد
قابیلوب هر بری بروجهله قالمدی ذکرد

خاصلی کسب رفاه ایتدی هزاران ترد مرد
اياق التنده براقه بنی ای کام کرم
نامهٔ نامه سیه کبی بوکلدم قالدم
همچو شیرازهٔ بد بحت سوکلدم قالدم
هر جهت طار مطفان ایشنه دوکلدم قالدم
اياق التنده براقه بنی ای کان کرم
عقدهٔ طالع ناسازایسه هیچ اولمدی حل
چوریدی کوی مذلتده وجود نا بمحل
فن تشریحه تن تبرده کویا که مودل
اياق التنده براقه بنی ای کان کرم
باغبان یوق یوربدی بغچه مزی بالی بابا
نعمهٔ بلبلی ذاغ سیه ایلر اجرا
دیکنی دلفکنه کچدی افندم سرو پا
اياق التنده براقه بنی ای کان کرم
سبزهٔ نعمتك ایله اوئیلور دلبره سی
یرامزمعدهٔ اخلاصه یبانك تره سی
شفقتك جانمه آچشدر امید پنجره سی
اياق التنده براقه بنی ای کان کرم
قالمشم بنده اوباغ ایجره چو اشکسته سفال
چارپله چارپله قالدی دوکلدی پر وبال
ناله دن غیری یدمده نه او لوربشقه نوال
اياق التنده براقه بنی ای کان کرم
یا نرم لیك سفه بزمنه فانوس اولهیم
عیش ایچون کاسه شکن فتنه وجاسوس اولهیم
جانمی ترك ایدرم تارك ناموس اولهیم
اياق التنده براقه بنی ای کان کرم
روزشب ایلدیکم نالهٔ جانکاه ایچون
کوشهٔ صبر وقناعتده اولان اه ایچون

ذات بجت وصمدوسنو کلی الله ایچون
اياق التنده براقـه بنی ای کان کرم

بندکا نوازخدا سایهٔ احسان توبی
آبروی وهمسـازی ایشان توبی
برنیا زهمه راصاحب فرمان توبی
اياق التنده براقـه بنی ای کان کرم

در حق مصطفی فاضل پاشا

بارك الله ذهی مرتبه احسان فشا
ای بهین منزلت آیین خزایای جهان
سنسن اول کان کرم منبع سرشار نعم
کمترین رشتهٔ جودك كه مشیت بی عمان
خاکپا یکدر او اکسیر ربای هرکار
درکه عاطفتك مقسم زرق وملوان
سن اوسرد فتر مجموعهٔ رحم وشفقت
ایلمش لطفنی حق ذات وصفا تکدن عیان
رشحات کف سیلابهٔ ابر کرمك
محوایدر سوز درون فقرابی هرآن
لب جان بخشك ایدر فیض صیت جاوید
هرکم اولسه علل فقریله سینه سوزان
آب جوی کرمك ایتدی جهانی سیراب
قالمدی شورهٔ نقرایجره دلاخشك دهان
مال دنیا برایچم صو قم احسانکده
بحر زخار کرم قطرهٔ جودکدر عیان
بوی انعامکی چون بادصبا خوشوزان
ایتمده كاركه عالمه اعلان وبیان
پارس وفرس وعرب وهند وچین اهل زمین
ایلدی نغمهٔ جود وکرمك شاد کنان

مصطفاعین صفا حضرت فاضل پاشا
ای که بیچاره‌لره موهبهٔ زخر واماں

مدعای کرمی سنت ایله ثابت ایکن
اشبو مبحثده عجب وارمی اوله معترضان

اویله جمعیت خیریه که اجرا ایتدی
کم ایدر دخل وتعرضله عجب فك زبان

شوردکل هرنفسی موجب شادیٔ وسرور
کورمدی چشم فلك بو یلیجه پرسور ختان

ایتدی مهمانسرایینی سراسر تزیین
سور دکل غلغله انداز نشاطیٔ زمان

هر بری جامهٔ فخریله مباهات ایلر
جمع ایدوب بك دوهزار زادهٔ اهل ایمان

برمکی کیدی سر تله کلاه بوه کی
سرتسر غبطه ورکسوهٔ نیك بختان

ایتدی داراتنه سربسته مدارادارا
دارداداریته جمشید مشید نکران

نام افلاکه چیقوب باکك ستایش الحق
کوش کروبی تباه ایتدی صدای صبیان

سفرهٔ نعمتی دیکر کرهٔ روی زمین
خاتملر اوله‌مز چیدهٔ نان خوزدهٔ نان

ایتدی دلسیرستانبولی سحاب کرمی
کرمیٔ نعمتی قندللیده اولدی سوزان

صفدرا چاره رسا ملجأ هر پای وکدا
کارکذار بلغا فضل وبلاغت عنوان

﴿ ناتمام بهاریه ﴾

کوز آجدی قورتیلوب کللر شتانك بردوبارندن
نم آلدی غالبا چشم ربیعك اشکبارندن

اچل ای کلك تر غنچه کبی فك دهــان ایله
بیــان ایله بهارك بوی بهبودی نثارندن

کل صدبرك دمادم پرتو امعقده طراوتده
رقم کبی هران صغر آلوب اشك هزارندن

هواسنبل کونش مل طوربار شنکول ومه کل کل
فلك رنك آور برزمین شرمسارندن

صوین بولدی ضاری کل ژالهٔ زرین قدح ایجره
قناربه صاریسی صارندی باشنده مسارندن

بهسار پرحالت افزای طربکه هیچ فرق اولمز
بهشتك کهکلی ایلندن انهاری نهسارندن

نه قدر تدرسیه برضا کدانده رنك ازهاری
کبود وزرد سفید وسرخ آلمش کردکارندن

سنغنا کلشنده هیچ رنك وبومز ایکن اولشوخ
فریبانه آلشدر لعل رنکین کل عذارندن

اویاندردی چراغینٔ دلده بلبل اخکر کلدن
بخاردانهٔ آتش صچارسه آه وزارندن

نه شاندر کل قرارمش اخضرا یجره ناروش اما
نشاندر لاله نك روینده حسرت داغبارندن

ایدوب لطف صبا روی زمینی داخلی احیا
زهار داخلیه فیض آلوبدر چشم سارندن

﴿ نظیره غزل سایم ﴾

طلعتی مطلع زیبایش خوب عالم
جمالت دانهٔ خالی که فسون آدم

سنبله روحه ساچر غنچه خندنم آچار
رشك ایدر روینه کلزار سمنسای ارم

حشر ایدر ساحهٔ عشقنده هزار عشاقی
نفحه سی عیسیٔ دم غمزه لری عین عدم

پرتو رویی کیسوارا سندن کور بجك
شاشیروب مهر جهان طوغدی ضانور چرخ هرم
زلف پیچیده چو اژدر سر خفظنده کزر
چو اودر کنز مطلسم در و یاقوت درهم
چشم خونخوارنه قان دوکسنده آهوی باهو
بو و برر طرهٔ طرار یله اولمز همدم
بو یله تنظیر قبول ایلیه من طبع سلیم
وار ایکن دلده نیازی نجه شعر اسلم

﴿ ابتدای غزلیات ﴾

﴿ حرف الف ﴾

کوکلی بر پاره محو اولمش که شانی مظهر طه
امام مسجد اقصی فسبحان الذی اسرا
منور ایلدی افلاکی نور وجه لولاکی
طیاندی قاب قوسینه مکانی اولدی اوادنی
اولنجه نور پاکی علت ایجاد موجودات
تفخر ایلر البت هستیٔ دنیا وما فیها
عجب بر ذات پاك اصطفاکم محرم مولا
سوررلر مقدمینه یوزلرین اهل بهشت حالا
صاقین بکزتمه کندك نور وجهینه ایا خورشید
بو الله خطا در حسننه یوقدر زوال اصلا
اولنجه ذرهٔ امکان احکا مینه فرمانبر
سزادر کائناتك حکمی دستنده اولورسه تا
یما ندر روز محشرده نیازی مجرمك حالی
نکاه رحم وشفقتله اکر اتمز ایسك ایما

﴿ دیکر ﴾

ای الف قد قاشلری طغرای فرمان خدا
وی جمال مصحف آرایش زیر و سما

نطقکه دلبسته در هر فرد نفس ناطقه
ای لبی صهبای شیرین جبهه سی بیت علا
باغ حسنك نعت خوابیدر لسان روح قدس
نعمتك کلبانککیدر هر برنوای بینوا
بویله احسن طورو خلق حسنله ای مهجبین
وار ایسه مانند عالمده دیسونلرمرحبا
صاحلری لیلا که لیلا لبلری شیرینکه
کافهٔ شیرین لباب ساکه اولمش مبتلا
کوی فیضکدن نسیم آلدقجه کرد لطفکی
دیدهٔ نادیدهٔ عشاق بخش ایلر جلا
حل وصف طلعتنده خامهٔ سوزن قبال
آب رو لرعرض ایدرساکه نیازی دائما

دیگر

کورسه کل رخساریاری شرمسار اولمزمی یا
تار زلفه چین سنبل پرمسار اولمزمی یا
غنچه درباغ طراوتده صبا پرورده سی
آنبان بولرله البت عشوه کار اولمزمی یا
اویله خونخوار جنك شهباز نکاهی اشکار
مرغ جانلر دشت نازنده شکار اولمزمی یا
کسوه پوش ومردمیدان ومحبت ارلری
سینه سی چاك وشکاف وخاکسار اولمزمی یا
ترك ایدوب نازی نیازی بزم ناز عشوه ده
سن نیاز اینسك سکا ناز اینسه یار اولمزمی یا

دیگر

پس او شهناز سحر پرده دار امارا
آصف جاندراو صدرمده نه پیرا میرا
طفل دل مکتب عشقك اولوب ابجد جوانی
اوقودی مصحف حسنکده نه رعنا معنا

ران راحالك ذو الحال وفق حقك قال
اقسم الله على صنعه هذا ماذا
نشئهٔ لذت صهبای ازل نولديغنی
فهم ايدر میکدهٔ عشقده بینا مینا
تعب چکمه نه قدرتك ايسه ده صحن سخن
ای نیازی سکا هرحالده اولی مولا

﴿ دیکر ﴾

برکون ای دل یار جانك ساکه یار اولمزمی یا
ایتدیکی جور جفایه شرمسار اولمزمی یا
عقل فرتوت اولديغن غم ایتمه ای بیچاره سن
میل ایدن او زلف پیچه طارمار اولمزمی یا
دل ویرن اول غنچهٔ نورستهٔ نازکتره
روز شب کارم ادم آه زار اولمزمی یا
کسوه پوش اولان بو میدان محبتده دلا
سینه چاك چاك کندی خاکسار اولمزمی یا
برکله باغ جمالده باغبان ایتسه نظر
ای نیازی سر تسر پر شیوه کار اولمزمی یا

﴿ دیکر ﴾

قان ذوکر بو ایکی دیده م الامان یازیق بکا
باشمه طار اولدی بوکون و مکان یازیق بکا
شعله دار مهجبینی اولمش ایکن روز شب
ابری دوشدم ماهتابدن همان یازیق بکا
چاك چاك اولسه سزادر جسم بی طاقم بنم
استه م سنسز افندم طاغلر اولسون مسکنم
چوروسون فرقت شبنده بعد ذا جان وتنم
حسرتکله هر زمان حالم یمان یازیق بکا
دمبدم آه ایلدیکجه آسمان اغلر بکا
جانم ایجره اکلیوبده استخوان اغلر بکا

چاره اولمز درده دوشدم آنلیان اغلر بکا
سرتسر یانغده آهمله جهان یازیق بکا
حسرت چشم غزالم بریکا غم بریکا
خشم اغیار بریکا جان ایسه سرسم بریکا
نارفرقت بریکا اغلرذ ودیدهم بریکا
شاهد اول کم چقمده بوطاتلی جان یازیق بکا
ای نیازی حالمه جمله طبیبان اغلسون
حشره وارنجه دمادم دیده آل قان اغلسون
برعجب عشقه گرفتارمکه درمان اغلسون
یاقدی جانم شمدی بردرد نهان یازیق بکا

دیگر

صحرا دی نارتحسر جانمه واحسرتا
دوستلر عیب اتمکز افغانمه واحسرتا
قنغی درد محنته صبرایلسون دل بعدذا
چونکه حسرت قالشم سلطانمه واحسرتا
اغلسون گوزلر دمادم هجر فکر خزنیله
جمله جان یانسون بنم ال قانمه واحسرتا
اسدی باد فرقت صرصر مثال ناگهان
وبردی خبرت غنچهٔ گلشانمه واحسرتا
اشته آیرلدم گرمکانی پنساهمدن همان
ای نیازی کم بقر هجرانمه واحسرتا

دیگر

هزاران پردهلر گوستردی جانه نای مولانا
بزه بزم الستده وبردی مولانای مولانا
بو برصورت لدنیدرکه ایمای وصال ایلر
بولور آندن بلاحرف گوگل معنای مولانا
کلاهن گوشهٔ عرش برین سررسید ایتدی
فیوضات تعین ایله هرادنای مولانا

انك هر بر دمنده دمبدم باش پاره لر بیلر
وجودین بو سببدن ایتمکده در افنای مولانا
ونركن نازو نيازى باغ عشقنده
زاران پرده لر كوستردى جانه ناى مولانا

حرف البأ

شق علمی استادلدندن اوقودم هب
ل طفلنه فتح اولدی اذل ابجه مكتب
اعراب ایدرك مصحف حسنینی اوپارك
عشق بحثنی کورمکه عجب بشقه جه مطلب
خوب لقالركو كلی آشوب ایله آلدی
جهینه انك مهر جهان دینده انسب
بودی آنی آدایله دل بولدی علاقه
بو حالمه آه عشق سبب یار مسبب
كوستر وصلیكی روا ایله بكا چون
ان اولمه دیر دوزخ هجرانده معذب
وصلندن انك قطع امید ایتمزم اما
اغیاره او یار یارمك اطوار مجرب
کر ایله رك دردغمه بو دل شاكر
لزمی نیازی عجبا یاره مقرب

دیکر

داد دلمی جای محن ایله یارب
بر سوزش تشویش فتن ایله یارب
نعمت عشقك ایله اولدم متلذذ
رینده شوریده دهن ایلمه یارب
آمال عروس ... ی همدم جمع ایت
ختله امان سرکشهن ایله یارب
اولمشیكن بادهٔ فیضنك ایله آلوده
ج درمیخانه دن ایلمه یارب

اغیاره ویروب یارنیازی‌یی دمادم
مأوا ربنی درعدن ایلمه یارب

﴿ دیگر ﴾

ای شها سودای عشقکله مدد حالم خراب
نار هجرکله یانوب جان ودلم اولدی کباب
جنت آسا بزم وصلکدن بنی دور ایلیوب
دوزخ فرقتده ایلرسک بکا درلو عذاب
ذوق ایدرکن عالم وصلنده دل ازهرجهت
اولدی بروجهله فانی جهانده کامیاب
ال اوزاتسم جوهری یکتایه برکز ازقضا
یلورم کندی تجلیم درعقب اولور تراب
طالعمدنمی ستم یغدی دمادم باشمه
اشك چشمم اولمسه ویرمز فلك برقطره آب
ای نیازی منزل مقصوده استرسك وصول
سالك راه سعادت اول سکا نعم المآب

﴿ دیگر ﴾

حامل اسرار عشق نوجوانیدر کتاب
معنیٔ علم لدنینك نشانیدر کتاب
بحث ایدر امعان معنای السندن مدام
سر وحدت خواجهٔ معجر بیانیدر کتاب
عاشق ومعشوق میاننده مبشر نامه در
اهل حالك صورت قالی لسانیدر کتاب
خامهٔ دلبسته درزرین مژنك مصدری
جوهر فن حروفك کنز کانیدر کتاب
کاشف هرحال ایدر خامهٔ دبیر قدرتك
ای نیازی سر عشقك نکته دانیدر کتاب

حرف التا

مستزاد

ایتدی بزه حق تا ازل ایمای محبت — ازشاه ولایت
قیلدی کرم ولطفنی اجرای محبت — برباعث جنت
بی اورمش ایدم بنده او بازار ازلده — دیدار کوزلده
ویردی بکا زینندهٔ کالای محبت — دلال حقیقت
برعشوه ایله میکدهٔ عشقه کیرالدی — احسانی و یرلدی
ساقیٔ السندن بزه مینای محبت — الله نه سعادت
سر مستلکمزطعنله دخل ایله زاهد — ای مبطل فاسد
بی شبهه قوروب مجلس کبرای محبت — بز ایلدیك عشرت
برندهٔ افکنده درکده بونیازی — کل ایله نازی
همدم اوله‌رق اول شرف ارای محبت — ای ساقیٔ وحدت

غزل دیکر

کورن دیداریکی ای مهلقا حیران اولور البت
می لعریزیکی نوش ایلین مستان اولور البت
همان دریای عرفان حقیقتده اولان غواص
کرم کانی کلامی لؤلؤ مرجان اولور البت
بوکون ایام تشریفده کزن بازار عشق ایچره
یارین وصل عیدینه بیك جانیله قربان اولورالبت
مهیا ایله ای دل کندیکی هر روز شب طورمه
قریباً سوی سلطاندن بزه فرمان اولور البت
کشایش ویر نیازی دیدهٔ قلبه بو عالمده
واروب برکون غبار حضرتی سیران اولور البت

مستزاد

بردلبرنورسته یه دل ایتدی محبت — ویردی بکا خیرت
ذاتنده انك زره قدر یوقکه مروت — ایتسون بزه شفقت
ابرولری برپاره ایدز سینهٔ حاکم — بو دلده که باکم

برکون ایدر اول جانه خیلیجه خسارت الله اما نت
اولمش رخ کلغنجه سی همرنك عقیق لاریب بحقیق
حقدن دل شوریده لره عین عنایت لطف اولدی بغایت
یعقوب کبی ایتدی فراقیله حزینی ویرمکده انینی
کنعان دله تخت قورب کلدی او دولت بر یوسف حصلت
ایتدکجه ستمکار کوزل جور ایله نازی یاتمقده نیازی
ویردی دل پرزاره اطواری مشقت هرحالده زحمت

﴿حرف الثاء﴾

کل رخلریدر آتش سوزانمه باعث
بلبل کبی بو نالهٔ افغانمه باعث

پرواز ایدرك کشت ایده بو مرغ کوکل اه
عشق علتیدر هر بری جولانمه باعث

قهر یله چاتوب تیغ مژین بغرمی دلدی
بیلمهکه ندر کبر مکه بو قانمه باعث

غم چکمز ایدم بیهده ویردیکمه اه
اولسیدم اکر نشئهٔ جانانمهٔ باعث

نیم نکهی لطفنی کورنجه نیازی
اولدی هله بر تسلیت جانمه باعث

﴿حرف الجیم﴾

سر عشقی ای کوکل کشف و عیان ایتمکده کوچ
صاقلیوب بوخانهٔ دلده نهان ایتمکده کوچ

تیز پر پروازایکن حل هوای یارده
عقد تارمار زلفین آشیان ایتمکده کوچ

مبحث هجربد یعمدن نکته عطف ایلیوب
فصل وصلی پیش نادانه بیان ایتمکده کوچ

کامران ایتمك ایچون بوطالع ناسازیی
تیره مشرب دهر دونه الامان ایتمکده کوچ

کر هدف اتمش ایسه البت کماندار قـدر
شـدت تیر قضادن حرز جان اتمکده کوج

مرادی

ای باد صبا سمت دلارایه طوقون کچ
اول لبلری مل رخلری حمرایه طوقون کچ
ادابله کیر غنجهٔ جانانی طواف ایت
احوال دلی عرض ایت اول آرایه طوقون کچ
وار ایسه اکر قابل کیر پایه یوزین سور
تبلیغ سلام ایت کل زیبایه طوقون کچ
عشق بحثنه کیرسوج اسان اتمیه رکدن
خاطر صورارق برنجه معنایه طوقون کچ
دی یارة بنم عشقمی یاق جمله جانك
دل صید ایدیجی فتنهٔ دنیایه طوقون کچ
دور اتمیه دلدن بومرادی قولی بردم
سن دخی رجاایله قاشی یایه طوقون کچ

نظیره

ای فیض نسیم دلده کی اسمایه طوقون کچ
حق منظره سی نقطهٔ سودایه طوقون کچ
تعظیم ایدرك کلشن عرفانه دخول ایت
هرشام و سحر نشئهٔ صهبایه طوقون کچ
انسیت ایدوب غنچهٔ فیاضله هردم
کوکلمده کی بو بلبل شیدایه طوقون کچ
ذکر ایله همان حلقهٔ توحید چمنده
الاده قرار ایله بهرك لایه طوقون کچ
باش یاره لیوب درکه عشقنده نوا قیل
پیرولك ایدوب دم طوته رق نایه طوقون کچ
بر کودك نوساله سی وار مادر قلبك
استرسك اکر رؤیت آنی مایه طوقون کچ

مضمون دلی المغه قصد ایسه مرادی
طورمه آینه‌سازی ره انشایه طوقون کج

﴿حرف الدال﴾

پرتورس اولان جانمه انوار محمد
یغما ایده‌یور عقلمی افکار محمد

بو گلشن عالمده دیگر بو قدر انیس
دل بلبلنك دمبدم اذکار محمد

هرآن و زمان ایلیم سیرتماشا
آچلدی فیوضات چمنزار محمد

اشیا قم اچوب هر بری بر وجهله سویلر
اورادزبان ایلدی هربار محمد

جمعیت ایدوب مکتب عرفان الستده
کشف اولدی ازل دلره اسرار محمد

دستنده انك اولسه سزا کافهٔ عالم
چون ذات خدائیه سنه یار محمد

هجر که مدام نامه ده بیچاره نیازی
یا احمد و محمود مددکار محمد

﴿دیگر﴾

ای تبار عالیٔ نوبادهٔ والا نژاد
وی جلا بخش نبیل نیل اقصای مراد

عاشق دلبستکانه منظری رونقفزا
ذاتیدر افتاد کانه خوش مراحم اعتیاد

شیوهٔ نورس اداسی خیرهٔ اهل عقول
مانی و بهزاده استاد بر مصور درشاد

چشم انصافانه چشمی چشمهٔ حیرت روان
قامت موزوننه سروی ضروریٔ الفؤاد

خامه‌مز اشك مدادین بذل ایدر اوصافنه
ایلیوب حقه دهاننده نیازی اجتهاد

﴿ حرف ذال ﴾

وار میدرای مهلقا رویك تماشادن لذیذ
لبلرك كیفیتی اول لعل حمرادن لذیذ
جنت رخساریكی سیر ایلمك عاشقلره
اوز كه بر نعمتدرر فردوس اعلادن لذیذ
كافهٔ اشیا و ما فیها كورنمز عینه
مصحف حسنكده كه بر طاطلی معنادن اذیذ
بزم محویتده خوش كلدی دماغ قلبمه
عشقنك بر قطره سی شهد مصفادن لذیذ
كزدی فرهاددلی احقر نیازی عالمی
كورمدی املاك كبی شیرین اصلادن لذیذ

﴿ حرف الرأ ﴾

هر كه لاهوتیده سیر وصلت جانان ایدر
حال ناسوتیده سرمستیٔ سر وجان ایدر
بادهٔ بزم هویت نوش ایدن ذات تا ابد
نشئهٔ سین طه و یس سر ین الرحمن ایدر
سنبل كیسوی و الیل ورد رویمه والضحی
ماحصل كندوسنی ممدوح بالقرأن ایدر
نوری سر دیباجهٔ امكان اولنجه شبهه سز
نه رواق كر زمانی هر زمان سیران ایدر
فن استاد لدنیدن ایدن كسب هنر
بحث محویتده هر اعراضنی اعیان ایدر
فطرتنده نقشبند خجلكاه قرب اولان
هرجهتدن كائناتك نقشنی اذعان ایدر
قابلیتده بصیرتده نیازی فائق اول
چشم اندیشه‌ك كشاد ایله خدا احسان ایدر
استان حضرتك اول كهنهٔ چار و بكش
آدمی هرذره سی چون شاه عالیشان ایدر

غزل تنظیر میر فائق

هردم دیده م نکاه لعل خسون جان ایدر
زرکر بدر کویا هر قطرهٔ مرجان ایدر
شویله طورسون مهر ومه نزدنده دتررممکنات
شاه ملك ناز اولان فرمان روی اکوان ایدر
سرو پرشور یده سوزحال مستیده چو شمع
کسه‌لرده شعلهٔ عشق پرتوین رخشان ایدر
باری همرنك اولمسونمی سردلی آهو چشم
حیرت اوزره قاره بختم خیلیدن سیران ایدر
بم تیر خطیله زلف شمدی سر پیچیده در
مورلر چون حار زخم خوردهٔ یکسان ایدر
لعل یار صورسك که عین آب حضر اولدیغنه
ایکی هندوی زنخدانی کواه اتیان ایدر
میرفائق نظمنی برحالته اتمش رسید
عرض تنظیره نیازی عجزینی اعلان ایدر
بادهٔ مضمونني نوش اینسه بر احقرکدا
نشئه سی انی طبیعی خسرو خاقان ایدر
فیض ایدوب حاضیتی نظمی درون عالمه
نسخهٔ کبرا کبی هرجان حرزجان ایدر

دیگر

یار هر مژکانیله عشاق عرض شان ایدر
قبضهٔ مر بخده کویا سهم جان رخشان ایدر
کوزلری و ارکن لبنده بر پیام الق محال
سنده ای دل الحذر صورمه صاقین برقان ایدر
قنده سین ای قند چشمه قند اما لم بنم
طوطیٔ دل قنده عیدیه مدیوب افغان ایدر
آن وجه تابنی پوشیده اتمش زلف یار
اویله بر کافر که یأس پرتو ایمان ایدر

فلسفیدن ایکی آلسه نیب فربا خط و خال
کیف وکم عارض بخشنده چوق کفران ایدر
برجهتدن جامعهٔ یوقکن نکه عطف ایلیوب
شاد اغیارامسی عشاقی بی سامان ایدر
ایشلدوب جو ربن چار ساعت کبی رقاص چرخ
طورمیوب هیچ بردقیقه هر زما هر آن ایدر
وار ایکن الماس کبی نظمی جناب فائقك
بو یله تنظیری نیازی کیملر استحسان ایدر

﴿ دیکر ﴾

کوکلده ضبط آرزو بوکم بوکم بوکیلور
آمان نه عقدهٔ چین بو بوکم بوکم بوکیلور
کورنجه ناوك خونریزی روی قهر کنده
فتاده دست بزانو بوکم بوکم بوکیلور
خیال سایهٔ قدك اولنسه کلشنه عرض
ایدوب او سرو سرفرو بوکم بوکم بوکیلور
نه دمکه عاشقه کوسترسه غضو بانه نکه
یوزنده خنجر ابرو بوکم بوکم بوکیلور
بو بحر نظم فائقه دکل نیازی همان
هزار خانهٔ جادو بوکم بوکم بوکیلور

﴿ دیکر ﴾

عاشقه اول ماه رو قاشی هلالن کوستر
کو بیا چشم امیده خد و خالن کوستر
ژالهٔ قهری غزارنده عرقریز اولدیغی
سلك استغنا نه ده شهوار لالن کوستر
ابروش کیسو میانندن فلك عشرب اومه
کاه جمالن کاهیده وجه جلالن کوستر
موجب تشویش ایکن چینه نظام اوروپا
شمدی فس باشدن چیقو بده احتلالن کوستر

صحیفهٔ رویـنده هر نقطهٔ خالینی کور
زلف ایله خطك میاننده مقالن کوسترر
لب قزل رخلر قزل اول چشم خونخواری قزل
ناوك سرتیز سرخك اشتغالن کوسترر
واقعا هر بوالهوس استاده عرض ایلر غزل
مقصدی آگاه اولوب کنهی مآلن کوسترر
مدعاسین بزم عشق ایچره همان اثبات ایچون
هر دو چشمندن نیازی اشك آلن کوسترر

❋ دیگر ❋

مستقر اولمز دل عشاقده هر بار یار
مستقل وار یارم اما گاه اولور اغیاریار
ای کوکل کام جهان استرایسك مطلب رس اول
خاکپای یاره عزم ایت طورمه چوق یلوار وار
یکده قربت تدارك ایلمه جانك یقر
آتشین مشرب یدنده دائما اوینار نار
خاطر اغیار آباد ایلمکدن قیل حذر
انجدرمش دارینی تعمیر ایدن معمار مار
باغ طبعکده نیازی نظمله اتمه فغان
باد صرصر وش خراب ایلر ایمش گلزار زار

❋ دیگر ❋

او له رنکین لعل یار یاقوت احمر بر بو بر
سنو یلسه صورسم لب حالینی سکر بر بو بر
شو خورنه سال طفل دلربا رنکین ادا
رأس عشاقده همان اول تاج افسر بر بو بر
حوض حسنی لبلرین پر ایلمش خالی قدح
دیدیلر اهل وقوف جنتده کوثر بر بو بر
بوی زلف سنبل شم ایتسه دیر اهل مشام
نافهٔ چینده کی مشك معطر بر بو بر

ابر کیسوسی نه ممکن مهجبین فا بلسون
کوکده پرتو ویرمده مهر منور بو بر

سوی خسرتده نیازی اغله یعقوب کبی چون
مصر دلده اول مهی کنعان دلبر بو بر

نظیرهٔ غزل رحمی

بوکوکلم تختکاهنده خیال شاه شوکت وار
انکچون کشور جسمده یاهو بشقه حالت وار

چکوب تیغ کمان ابرولرین اوچشم خونخوارم
دیر عشاقم یورسون بزمکاهه وصله دعوت وار

کل ای دل باش وجان ترك ایلیوب جانان جان ایله
بو میدان محبتده ازل بر بویله عادت وار

نهفته ایلك امر محالدر حب دلداری
دو دیدم اشك خون ریزنده عشقه خوش شهادت وار

اوفتنه کیسوانی حشر ایدر آشفته سین جانا
که شمدی سرو قدنده قیامتدن علامت وار

فدا اتمه همان باب نیازی ای سخن دیده
بلاغت کاه شعرده رحمی زیرا چوق ندامت وار

غزل شیخ الاسلام حکمت بك

لب میکون یار نوش جام عشرت اتمشدر
صورالدجه انکچون کشف رازه عجلت اتمشدر

غزال وادیٔ وحشت ایکن او چشم بیکانه
نکاه شوح مردمله عجب انسیت اتمشدر

مثال روح اولور خفت ایله بزم احبایه
میان الفتده کیمکه ترك کلفت اتمشدر

دکلدر چشم سیرله حقایق بین مصنوعات
اوکیم آینه سین مشغول حسن صورت اتمشدر

فیوضات بهار صنعله خلاق بهمتان
کل رخساره خطی رنك مشك نکهت اتمشدر

تماثیل خـوادث صفحهٔ مرآت گردونده
نجه حکمت شناس مبتلای حیرت اتمشدر

﴿نظیرهٔ وقعه نویس احمد جودت افندی برای غزل مشار الیه﴾

اوشوخك دیدهٔ میکون صانمه عشرت اتمشدر
همان عشاق قانك ایچمکی بر عادت اتمشدر
کوکل اکنجه سی طفل سرشکمدن اولوب دلگیر
او آهو بچهٔ مردم زاده لردن وحشت اتمشدر
اولور شبنم کبی رونق طراز گلشن مجلس
اوکم احباب ایچنده ترك وضع کلفت اتمشدر
بو صـورت عالمنده کثرت نشـاه الدانمز
اوکم دلخانه سینی مرآت سر وحدت اتمشدر
غبـار خـط کاوب آیینهٔ رخسـار دلداره
سیه روزان عشـقه دیده دوز حیرت اتمشدر
تنزل عین رفعت اولدیغین سیرایت که صنع حق
سـرکاکلری بالای چشـم عزت اتمشـدر
غرور عفو عالیٔ خداوندی ایله جودت
ره حکمتده کستاخانه نظمه جرأت اتمشـدر
جناب شیخ الاسلام عارف اسرار حکمت که
هنر پرورلکی کندویه وضع عادت اتمشدر

﴿نظیرهٔ غزل مشار الیهما﴾

دینلمز لهجهٔ پرتاب یاره عشـرت اتمشـدر
که چون گل رنك لعلدن اقتباس حمرت اتمشدر
سوزوب چشم غزال فتانی بروجه انسیت
گروه عاشـق کیره جفایه دعوت اتمشـدر
حبیب جانی بزم وصـاله ایلین تشـویق
میـانه کلفتن هر حالده جانه منت اتمشـدر
حقیقت بین اولور هر حسن صورتده کورن مقصود
ازل بولطف اربابنـه ذات عزت اتمشـدر

خطوط خط مشکین کلعزارده بشقه حالت وار
چون اول نشئتنده یاد قدرت غیرت اتمشدر
هنرورلك ره عالمده حکمت عارفه مخصوص
او نکته جودت طبع دلبردن نشئت اتمشدر
دکلدی حد خامم ایلسون تنظیره چابك رو
ندیوا بونیازی عفوکه امنیت اتمشدر

✻ دیکر غزل ✻

زلف سوداسی جکر کاهمده ایتدی براثر
تابکی فریاد دل عیوقه چکدی سر بسر
هر نه دکلو اولسه اندوه الم حدن فزون
راه عشقده غم جول اولقده بر بشقه هنر
برلبی شیرین سر وناز واطواره دوشوب
تیشهٔ جور ین فرهاد کوکل سر طوتدی سر
صاجلری لیلا سنه مجنون صفت بنداولمشم
کوه بکوه مستغرق اندوه اولوب ایتدم کزر
کورمدی چشم نیازی بویله بر حسنی کمال
ای بکم دادی کرم والله پك جاندن سور

✻ مرادی ✻

خواب غفلتدن آچلمز کوزلرم اویخو چکر
بوندامتله کوکل هر روز شب غیغوچکر
پنجهٔ شهباز نفسه صید اولالی مرغ دل
کوزلرم امداد پیری هر نفس ارزو چکر
بر دکل عالمده ساده مبتلای عشق اولان
چلهٔ عشقی هله ناچار هب شو بو چکر
قالمدی جمعیت خاطر درون دلده هیچ
خیلی دمدر پیچتابی دهر دل یاهو چکر
عشق اوله برعاشقه محبوبنك بار غمین
ای مرادی صبر ایدوب معشوقنه قارشو چکر

نظیره

سود یکم بو سینهٔ بیمارمه داروچکر
بزم وصلنده افتا دکاندن روچکر

گلستان حسن دلدارنده رونق دار اولوب
غنچهٔ رخساریڭ ذوقین همان شبو چکر

مرغ عقل وجان جانان ضدهزار آشو بیله
دام ذلفه صید ایدوب اه‌نیرهٔ ابروچکر

صحن صحرای تعشقده طوررلر بندکان
ای جفاجو کل یتش هر بیری اللهوچکر

لطف قیل بزم مراده ایله رخسوده همان
رهگذارنده نیازی حسرت دلجوچکر

در تنظیری غزل ندیم

بیلورسڭ حال عشقی منبع عرفسڭ کافر
یاخود بوعقلیله سینای وقت انمسڭ کافر

قزل قانه بویانمش گوزلرڭ کل رخلرڭ جانا
مسیحا عیدینه بلیم که برقربانمسڭ کافر

گوروب افتاده کانڭ تیغ قهرکله هلاڭ ایتدڭ
باش صاحب قران قهرمان قانمسڭ کافر

قوروب ازهرجهت برسلطنت کوستردڭ عالمده
بو طوریله سر پرحسنه سن خاقانمسڭ کافر

سمینو غبغبڭ بو یی معطر ایتدی دنیایی
عزارکله شرفبخشا یش گلستانمسڭ کافر

دوشورڭ آه فریاده دل دلبسته کانڭ هب
یاسنده مبتلا کوشش افغانمسڭ کافر

قیررسڭ قت قت اولمش خاطر زنجیرعشاقی
بوصولتله عجب سرعسکر شیرانمسڭ کافر

جسارت ویردی تنظیر ندیمه خواهش عشقڭ
نیازی یه آظالم یوخسه ذی فرمانمسڭ کافر

دیکر

هر نه یازلمش سه ازل یازلمش
کلشمز عالمده تغییره تقدیر
اراده اولنمش کوزل یازلمش
سویلنمز کلمز تعبیره تقدیر
بساندر حالمز روز محشرده
موافق کلمزسه تدبیره تقدیر
کافهٔ اشیایی من البدایت
کنه حقیقتله الی نهایت
مدبرهو الله چرخ لنکرده
کویا تدبیر ایله کزدیك هر برده
اشارت ایلیوب خامهٔ قدرت
التمش هردرلو تحریره تقدیر
عالم تقدیردن سوأل ایدرلر
جواب ویرلمسه جلال ایدرلر
انکله اظهار کمال ایدرلر
کاورمی نیازی تفسیره تقدیر

دیکر

کلشنی حسنکده رخسارك حبیبم کللنور
انکچون بو دل شید اکا بلبللنور

نیجه پرواز ایلیوب جان مرغ افغان ایتمسون
کللنور اول رخلرك هر مولرك سنبللنور

اولمسونمی بو کوکل سرکشته حیران زاروزار
بکارك اول روی غراده شها فلفلنور
غنچهٔ رخسارکك بوی دلا ویزین آلوب
بو دل دیوانه هر صبح وشام غلغلنور
ذالفقار آسا چکوب غمزك رقیبك اوستونه
حل ایدرسك بو نیازی اول زمان دلدللنور

دیکر

ای شها عشقك دل وازاریقدی سرتسر
شانکه یازیق دلا یاندی سر اسر کل یتر
تا ازل کلدی دل شیدایه سر آشنا
آشنالق ایله ای جانان جانده قیل اثر
جاه استغناده سن شاه جهانسك شانله
چاره سز هر عاشقان دردکله یاندردی جکر

طاقدیلر زنجیر عشقك صاندیلر شیدای دل
ای ساجی ایلا بنش کل عقل وجان چکدی کدر
یازدی کلك اشنالقله نیازی بك غزل
اهل دل اکر سه اکر قدر بنی ای داد کر

﴿ دیکر ﴾

هر نه دکلو عصیان ایتدمسه یاهو
استنادم صاحب شفا عتکدر
قرأنکده دیدك سن لا تقنطوا
بنی محرم ایدن اول عنا یتکدر
صقلردم عشقکی جانده جان کبی
بو شب فاش ایلدم بن حبران کبی
قان اغلدی کوزلرم بر عمان کبی
بو یله ایدن بنی لطافتکدر
ای کوکل یاندیغك زار حسرته
کیجه کوندز بویله هجر و فرقته
دوشدیکك جهانده سوی حیرته
ظن اتمه نهایت بدایتکدر
میدان عشقکده جان فدا ایتسم
قناعت ایلمم نشله سم نتسم
نیازی چوقدر اول راهه کتسم
جتم سورهٔ عاد یاتکدر

﴿ دیکر ﴾

فروع فیض هستی پرتوندن باده کلشدر
بو زندن مهر عالم اخذ استعداده کلشدر
نه ممکن اول پرینك رسمین السون خامهٔ بهزاد
مو دلدر دستکاه نوردن ایجاده کلشدر
کورنجه شدت تیر نکاهن چشم خونریزك
دوکلش طره لر ابرودن استمداده کلشدر
او عارسز قد عرعر ایتسون بیهوده رفتاری
بو عشوه فطرتنده قامت شمشاده کلشدر
کوروب کانون دلده دودجانسوزمده استعداد
او آتشپاره کویا رحم ایدوب ایقاده کلشدر
نجو رمشدی بکن جانکاهمه مژکانلرین لطفاً
بوکون حشم ایلیوب تکرار استرداده کلشدر
بو عشقیله کیمی روشن دل اولمش کیمی کوك قندیل
نیازاهلی رضا جویانه هب ارشاده کلشدر

حرف الزا

غزل بهجت

صبح وش چشم امیدی که اچارکه قپارز
برکون ای مهروسنی دست فلکدن قپارز
رهروی مدحت حسنك اولیجق مادح کلك
مصدری وصفده و برمز اکا خطك چپارز
عقل همراه اولهمز بحث نکاهکده سنك
ره نارفته معنای خفایه صپارز
دلده سودا براولور عاشق حق جو اولانه
صانعه هر بر بت نورسته نازه طپارز
بهجتا بر کونه ایدر آه دمادم تأثیر
طاق کردون بقار قلب خرابی یپارز

نظیره

یاریله صحفهٔ حسنی که اچارکه قپارز
مبحث رازده هر روزده برحرف قپارز
عقدن اولمه رهایافته مشکل ای دل
زلف پیچاپچه پیچ اولدی کوکل پك چپارز
سیر ایچون خال رخ زلف عزارك جانا
طولاشوب اورو یادن چین وهنده صپارز
بیت علیای جانده کوروب محرابی
زاهدا طوغریسی اول ذات علایه طپارز
بهجت طبعله بز باب نیازده اولورز
لاء بالی کزهرز قلب نه یقار نه یپارز

دیکر

ذوق یاریله نشین کوشهٔ بحانه یز
نقش اوللدن دلده نقش صورتی بتخانه یز
انتظار چشم حسرتله شبانکاه سحر
رهکذار وصله افتاده دکل جانانه یز

آتشین لعل بدخشـانـده کوردك براثر
اولمز ماندن کوی عشقنده انك سوزانه یز
خانهٔ دلده نهفته اولدی سر عشق حق
حق بو کیم عالمده بر گنجینهٔ پنهانه یز
آرزوی رحم ایله تارحم مادردنبرو
ایلرز عرض نیازی کویا دیوانه یز

دیگر

چلهٔ عشق جگر بیچاره استر استمز
کوه صحراده کزر آواره استر استمز
بلبل آسا دل ویرن بر غنچهٔ نازکتره
منت ایلرچاره سز بیك خاره استر استمز
تاازل برداده یانسه نور حق پروانه وش
عالم ایچره جان ویررا ول ناره استر استمز
حلقهٔ وصلتده لذتیاب اولان درویش دل
تا سحر مجبور اولور اذکاره استر استمز
ای نیازی نوش ایدن جام می ذوق مدام
جلهٔ عشق جگر بیچاره استر استمز

حرف السین

مانع اولمز ماجرای عشق حقه هیچ کس
چونکه دریای محیطی بغلمز بیك خار وخس
طوغدی برج دلده بر مهری مجلا یوق زوال
نور وجهندن شهی لولاك اولمش مقتبس
صاف قیل مرآت قلبی حقله حق اول مدام
هر نفس الله بس کل لاف کس ای بوالهوس
پاره پاره ایتمد بجـه طور جسمك سرتسر
سوی حقدن اوله مز سك بر تجلیا ته رس
چشم نابینا ایله شهراه عشق حقده سن
زاهدا رقص ایمه بیهوده کزرسك هر نفس

کل آچلسون بلبلان اولسون سحر نغمه طراز
ای صبای جانفزا کل کلشن قلبمده اس
قیل کرم داما نکه اولسون نیازی جبهه سا
ذات پاککدن سنك بودر دمادم ملتمس

حرف الشین

دل فغان ایلر بهار ایام اولمش اولمامش
کل بنفشه سنبلك هنکام اولمش اولمامش
صید ایدر چشم غزالی عاشقك جان ودلش
بند کیسوی شکارك دام اولمش اولمامش
فستق رنك عزاری کوکلمز اکلنندرر
نیلیم اول دیدهٔ بادام اولمش اولمامش
بادهٔ بزم الستله اولمشوز مست ومدام
غم دکل عیش وصال انجام اولمش اولمامش
شعلهٔ عشق جبیله ضیا لنسون کوکل
ای نیازی ساقیٔ جم جام اولمش اولمامش

دیکر

ساقیٔ وحدتدن هنکام الست
بادهٔ عشق حق ایلدم بن نوش
اولدی حجابات ماسوا شکست
صحرای نازده کزرم مدهوش
ای کوکل ترك ایله خواب وحضوری
عرض ایت باب عفوه جمله قصوری
چون اذا بعث ما فی القبوری
فکر ایله اولمدن کالعهن منفوش
بیلدرمه اسراردنی نادانه
سر سیران ایله سوی رحمانه
رضدار اول پنهان وصل جانانه
کورون بو عالمه برخانه بردوش
نقش ایتدی قلبمه نقاش قدرت
کوزکدم نیازی نقشی قیافت
بلندی نقاش سر حقیقت
نقشیدن آلندی کافهٔ منقوش

دیکر

خامهٔ قدرتله سر حکمتله
رزقم عدالتله ازل یازلمش
نحن قسمناده اول تماشاده
دفتر مولاده کوزل یازلمش

کشف اولدی سر حق جانه محقق الحمد من انجق فیاض مطلق
اولمشز موفق بو عشقه احق تقدیرده انجق ملل یازلمش
اول سوی خنکاره جان نصل واره چون اولدم آواره بر قلب قاره
چکدم کمندم داره بو یله بیچاره تا ازل نه چاره زنل یازلمش
بو نیازیٔ ناچار درده کرفتار اظهار ایدوب اسرار یازدی چوق اشعار
بر قوشیله هر بار امزاء افتخار چون دفتره هزار غزل یازلمش

دیکر

یاری اغیار دون کیجه رام ایلمش مش کلمش
بزم وصله خیلی ابرام ایلمش مش کلمش
مرتب ذوقله برمجلس رندام ایلیوب
کل اماز کل دیو اقدام ایلمش مش کلمش
هر جهت عنقا صفت یار وفادار یمه آه
صد هزار آشو بیله دام ایلمش مش کلمش
جمله وارین رهکذارنده مهیا ایلیوب
جان و دلدن نیجه اکرام ایلمش مش کلمش
محمد اوله صوردم نیازی یاره اولدم مستریح
او بله بر بیهوده پیغام ایلمش مش کلمش

حرف الصاد

خلاق جهان کنهی عرفان سکا مخصوص
چون معجزهٔ نکتهٔ قرآن سکا مخصوص
ذاتیکده مفوض رهی اقلیم نبوت
ای ختم رسل خسروی فرمان سکا مخصوص
سن خاتمهٔ نور رسالت سک افندم
کونینده اول رحمت رحمان سکا مخصوص
حق نغمه دار ازبلبل سک باغ وصالک
تا روز ازل چونکه او کلستان سکا مخصوص
بو عالم ناسوتده ایکن ای شه بطحا
لاهوت ایلنی عشقله سیران سکا مخصوص

استر کرمك عرصهٔ محشرده نیازی
مجرملره چون ایلك احسان سکا مخصوص

حرف الضاد

ذاتنی تفهیمدر تکوین اشیادن غرض
بر تعین در همان دللرده اسمادن غرض
جاه محو یتده تشریف محمد عرضدر
نطق سبحان الذی‌ده سر اسرادن غرض

تخت غیبو بیتی تملیك ایدوب شاه اولمه‌در
طالبك مطلوب محق ذکر اخفادن غرض
برج اسمایه عروج ایت که مسما بوله سك
اشته بو معراج سوی عرش اعلادن غرض

صقلمق اسرار جانانی نیازی غیریدن
مقصد مدر بویله بر مشکل معمادن غرض

دیگر

وجدان شهود عشقله اقراره مفوض
تا وقت سحر صدقله از کاره مفوض
فیاض جهان هر کوکله فیض ایدر اما
بو نکته همان کهنی افکاره مفوض

بالذات بلا پرده اولور مظهر رؤیت
انجق بو کمال احمد مختاره مفوض
بر نور رس انوار فیوضات اولور الحق
سنای روش واقف اسراره مفوض

تفویض امور ایله اول فیاضه نیازی
غفران کنه حضرت غفاره مفوض

حرف الطا

شاه خسنکله حینا بشادی غوغایه خط
قورقرم برکون ویررلر ملکنی یغمایه خط

هر بری بر تیغ وش باش کوسترر عاشقلره
کافه سین صالمش قره زلفك كبی سو دابه خط

روزشب قانلر دوکوب آه یاندیغم عیب اتمکز
چقدی چون بن دلفکندیك قتلنه ایمایه خط

بوس ممکنمی لب لعل دلارای شها
بلدر ر حالم اوز لطف مجلس والایه خط

نوزمین خطدن نیازی خامه تعلیم ایلسون
غایت الزم خال و حسن یك بیك املایه خط

حرف الظا

زخكدن ای صبا مشرب مشام كلستان محظوظ
كه وقت نو بهار درهر دمندن جمله جان محظوظ

نه سایه سایهٔ سا پاش قدی طور شمشادك
اولور همسایه اولسه عرعران سرو روان محظوظ

سن اول زلفی معطر عنبر افشانسك كه بو یكدن
چمن هم یاسمن سوسن نهال ارغوان محظوظ

نسیم التفاتکله اولور هر دمدهٔ رنكارنك
ریاض عالم ایچره دسته دسته از هران محظوظ

سمای همتكدن زاله ریز اولدقجه اولمزمی
اطافت بخشش نوباوه باغ جهان محظوظ

نولور همبزم جان اولسكده جانا اولسه عالمدهٔ
كوكل محظوظ و مل محظوظ دماغ تشنكان محظوظ

نیازی نخل طبعكدن تقاطر ایلسون مضمون
مآلی رمز بالذدن نهات نكته دان محظوظ

حرف العين

عجب سیران ایدرمی برج وصله كوكب طالع
اولور می یوخسه راهنده خسوف بد لقامانع

طولاشور دمبدم سوی كوزل سیارهٔ كوكلم
طوغوب تنویر ایدرمی ماه زوی وصلت لامع

اولوردم تشنه یاب وصل دلدار یله عالمده
اگرکه اولمسیدی لفظ اغیار یارمی جامع
نه ممکندر فراغت ایلمك صحبت دلارایی
کوکل اولدی حیات اب وصله تا ازل جایع
خروش ایتدی بو کونه طبع نیازی ایلمزارام
دلا تا صبحه دك اشعار یازسم اولمزم قانع

حرف الغین

ایلدك رندانه بزم وصلتی شوقی یساغ
سو بسو فریاد ایدر بیچاره‌لر تشنه دماغ
وادیٔ حسرتده مجنون وار ایدر کشت کذار
کوزلرندن ایلیوب اشك تحزن چاغ چاغ
ای صاچی لیلی قیفافت‌وی لبی شیرین صفت
یوقمی فرهاد دله سوی وصاله هیچ مساغ
رحم قیل افتاده کانه نولدك ای قاشی کمان
سینهٔ سوزانمه تیر فراقك اوردی داغ
مرغ احقر بو نیازی وار ایکن ای کل بدن
باغ وصلکده رقیبان کزمسون مانند زاغ

حرف الفاء

ایتدك الماس دلی تیرستمزیره هدف
قلبمه قالدی برسواد رخنه ماننذ نجف
خون چکین اولدی کوزم بزم رقیبانده کوروب
لعل وش لب لاله‌رنك رخسار صهبادر بکف
زهکذارك بکلیوب بویله صباح حشره دك
انتظار وصلتکده ایلرم جانم تلف
بنده افشا ایلیم زار دلی نازك کبی
بندی غیری عالم ایجره چکدیکم طوراسف
ای نیازی نازو استغنایی ترك ایتمزسه یار
ایلرم دیوانچه‌یه بویله هزار اشعار لف

ملك دلده تازه اندی نار عشق و اشتیاق
تا سحر ازکارم اولدی خسرو آه الفراق
هر بری نور رکابکده تماشا ایتدیلر
مهر و مه پروین هب سیاره عرش ونه طباق
ایشیدوب بالذات تشریفك آیا نور احد
رقصه کیردی شوقك ایله نه رواق طمطراق
ای شهی اولاك و شهراه قرب معنوی
ایتدی پر جبریلی افتراقك احتراق
سائلم محتاجکم پك احقر و بیچاره‌یم
الامان چشم شفاعتله رهی بیچاره باق
راه وصلنده نیازی قالسون اعمی صفت
شمعهٔ فیض تجلیاتکی جانمده یاق

❊ حرف الکاف ❊

تکدر او یار تازه ملك تك اوفق تفك
یاندردی عالمی عشوه سی پك اوفق تفك
باغ ملاحتك سر فرازی برآفتی
عشاقه آه نلر ایلیه جك اوفق تفك
دون کیجه بزم اغیارده می عشرت ایلمش
ایلر نوا و نغمهٔ دم تك اوفق تفك
سنبلر آره سنده کوروب زلف سنبلی
درد فراق یاری همان چك اوفق تك
بادیٔ وصلت اولورسه نیازی نتیجه سی
درد فراق یاری همان چك اوفق تفك

❊ غزل رضا ❊

مصحف حسنه بیاض آباد کاغذرولریك
سورهٔ نور اوزره کویا بسمله ابرولرینك

خواب آرامی حرام ایتدکده چشم عاشقه
عینله سحر حلالدر نرکس جادولریك
ملك فس چیقمز سه باشدن ده مار اولمزدی چین
اوروپایی اختلاله ویرمسه کیسولریك
اشناسین عاشقه بیکانه سین بیکانه یه
طفل نازم برکوزلسك کیم کوزلدرجولریك
اهل سودا شام سودانه دکشمز دانه سین
کشور کشمیرایله هند ذکر هندولریك
لعل کانسار لبندمی صوروب المالیدر
بوسهٔ ذقن طورفنده شفتالولریك
پیش ارباب کماله شعرکی عرض ایت رضا
قابل تحسین اولور شاید بو کفتکولریك

نظیرهٔ نیازی

طاغدر شیرازهٔ عقلم مشوش مولریك
دال ایدر قدم الف وش قامتی دلجولریك
شمه دار اولسه شکم رنجید ایدردی شبهه سز
نافهٔ چینی اوچینی زلف شاهبولریك
جلوه کاهه عزم رفتار ایلسك یکدم بکم
سو بسو پیوسته کردون اولور هوهولریك
عاشقك ارامکهی بزم وصالك ورمدام
سررسید اولمزشها عالمده جستجولریك
حشر ایدر عشاقی میدان تحسرده دلا
فتنه انکیز قیامت دیدهٔ اهولریك
داغم اوزره داغ اوروب دل پرداغمده
جان ترترتره‌در تیرده کمان تیرولریك
طبع نفعك ای نیازی فهم ایدوب طبع فهیم
نظم ایدر سلك بلاغتده همان لؤلؤلریك

آچلمش كل كلی كل رخلری آل آل رنكارنك
سمنبو سنبلی ازلافنك هردال رنكارنك

كوز آچمش نركس چشمنه چشم نركس شهلا
لب لعلی ایدر واللهی لعل لال رنكارنك

هلالی عجبینی ماه داراتی هلال ایتمش
جلاو یرمش صبا رخسارینه هرحال رنكارنك

بهار كلستانی پرتو حسنه كوروب هرآن
شكوفه اولمش آشفته چمن اطفال رنكارنك

اوكافر سیم سیاه زلفی دوكلمش غره رویه
زنخدان كورن دیر بوقزل المال رنكارنك

چغنجه لشكر خط كشوری وجهی ایدوب تشویش
شهی حسنی رهنده نقطه وشدر حال رنكارنك

نه رنكدر رنك رنكی رنكنی ویرمز سه اوكلرنك
نبازی بردبوانچه ایلسون اكمال رنكارنك

دیکر

دائما ارباب عشقی خاكسار ایلر فلك
هر برین بر كنج غمده سنكسار ایلر فلك

نیجه بلبل دللرك كل غنچه سین الدن الوب
همنشین سوی غربتلرده خار ایلر فلك

قطعهٔ سنك سیاهی جوهره همپا ایدر
بولسه برطرزانی بخشیش نثار ایلر فلك

چونكه هرشئی واروب اضداده ایلر ابتلا
بلبلی اغراب زشته یارغار ایلر فلك

ای نبازی قیل توكل بغله حقه كوكلكی
بركون اولور كندی كندین خاکسار ایلر فلك .

حرف اللام

جام بزم وصلتك عطشانه سيدر بوكوكل
شمع نور مطلعك پروانه سيدر بوكوكل
ظاهرا بو عالم ناسوتده اما معنيده
مرغ لاهوتك عجب كاشانه سيدر بوكوكل
پرور ايلر هر برين شير لذيذ عشقله
طفل عقل وفكر قلبك آنه سيدر بوكوكل
كونده بر كونا تصرف ايلر اقليم دلى
چونكو ملك جسمك شاهانه سيدر بوكوكل
اى نيازى كلسون ارباب هنر ايتسون طواف
نظم وشعر جوهرك كارخانه سيدر بوكوكل

ديكر

بلبله جور وجفا در سرتسر افكار كل
حل غم ايتمزينه مرغك همسان از كار كل
واقعا هر برشكو فاتده عجب احوال وار
مقتضاى خلقتنده بشقه در آثار كل
كل كل اولمزدى تجلى كولمسيدى روينه
واردى يغما ايتدى فيض احمد مختار كل
قاپلمش هر يانني رنك عراق حمرتاب
بخش ايدر وجدان حالقدن عجب هر بار كل
اى نيازى كلشن فيض خداده بلبل اول
عندليب طبعكه آچلسون يوزى اسرار كل

ديكر

قيل وقالم عارض لعلنده بولدى رنك لال
هر سخن بحث لبنده كويا آب زلال
رونق افزاى جهان بدر بهار حينيدر
پرتو رخسارينه آه رشك ايدر ماه هلال

بك نظرده سلسل تسخير ايلدك
سحر عينك عين سرمده شهاعين حلال

كعبهٔ روینده هرجاه زنخدانده حال
حوض کوثرایچره دوشمش کوییاعکس بلال

جلوهٔ حسن جلا لکله مجلا والضحی
کیسوانك معنیٔ واللیله ویردی اختلال

ای نیازی اسم ذاتی هر ندم یاد ایلسم
دتره در جانكاهمی هیجانهٔ نقش جلال

حرف المیم

تار زلفك موجب داغ دروندر سودیکم
چون بوسودا ایله دل زاروزبوندر سودیکم

شاه حسنك شوکتی اثباتنه ای شهلوند
صفحهٔ رخسارك اوزره خط نموندرسودیکم

آه اوللدن نامرسسردفتر عشقه کشید
یکتز دل برجمع ریب المنوندر سودیکم

قدمزه رخ عارض وابرلریك وصافیم
مکتب مدحکده دل دار الفنوندر سودیکم

عقدهٔ زلف سیاهکده طوتولدی مرغوش
بو نیازی بند عشقکده جنوندر سودیکم

دیکر

رهکذارك صحن صحراده جنانم بکلرم
بوچمنزارده سنی سرورانم بکلرم

بزمکاهه وعدتشریفك طویلدی سودیکم
چشم حسرتله دمادم نوجوانم بکلرم

وادیٔ هجرکده ترك جان ایدوب قالدم غریب
طورمه کل بوسینهٔ بیچاره جانم بکلرم

دارفرقتده الف وش قدمی دال ایلوب
انتظارکده سنك قاشی کمانم بکلرم

دسترس اولمزسه عالمده نیازی مقصدە
قالمیجه دیدەده اشك روانم بکلرم

دیکر

آغلسم هردم سزا یارمله بیراملشمدم
قد عرعر چشم سحارمله بیراملشمدم
آستان دولتن دوندم طولاشدم اغلدم
یوز سوروب پابوسه خنکارمله بیراملشمدم
کیمسی رسم تعافق کیمی غب غب پوس ایدر
بنده بر وجهیله دلدارمله بیراملشمدم
وصلنی عید شریفه ایلدی وعد وعید
خلف ایدوب آخر اوغدارمله بیراملشمدم
ای نیازی بنده قربان کبی جان بخش ایلرایدم
نیلیم یاری وفادارمله بیراملشمدم

دیکر

احوال کعبهٔ جمالك جانا
کوزل تحقیق ایتدم حجاجه صوردم
اب شیرینکده کمالك جانا
لذت احلای ککلاجه صوردم
تأثیرایتدی عشقك بو بن ناچاره
وصلکدن بشقه یوق غیری چاره
جان ویررسم نه غم دار برداره
انتهای عشقك حلاجه صوردم
دور ایدرنه فلك اولوب سرنکون
سدرهٔ معلا پایکده مفتون
ذاتنه ذاتکی ایلدی مقرون
شها شانك شب معراجه صوردم
ذاتك بیان ایدر طه ایله قاف
صفاتك بحث ایدر سورهٔ احقاف
نه نکته زوبرحسق
نیازی فهم ایتدم امواجه صوردم

غزل میر تحسین

معارفگاه فیض اقدس بیچوندر کوکلم
مقام قدسیان لامکان چوندر کوکلم
حیات جام سرمستی الستی زمرەسندندر
تجرد عالمنده دور ایدر ممنوندر کوکلم

ندر ماهیت تأثیر مهر حکمت آمیزی
بیلورماه بصیرت غیب ایله مخزوندر کوکلم

حریم خالتی دور ایلسون زنجیره باغلندی
خیال تار زلف یار ایله مجنوندر کوکلم

تفکر ایلدکچه عالم ازادهٔ تحسین
طالار اندیشهٔ صهبا ایله مشحوندر کوکلم

نظیرهٔ نیازی بغزل میر تحسین

بن دریای وجد عشق حقده نوندر کوکلم
که انده دانه چین لؤلؤ مکنوندر کوکلم

فروغی بادهٔ بزم الستك مست و مدهوشی
انکچون عالم کثرتده کوناکوندر کوکلم

ضیا پاش مه چشم حقیقت مهر حکمتدر
بو تأثیر هوینده اکا مقروندر کوکلم

بولور تاریك عالمده زلال مطلبن انجام
خیال یار یوسف واریله مسجوندر کوکلم

طوقندقچه کمان ابرولرندن تیغ قهر یار
جکر سوز سینه افروز منبع پرخوندر کوکلم

قصور یك عفو ایدر البتده هزطبع حسن تحسین
نیازی کردش ایامله محزوندر کوکلم

دیکر

لبنده نشئهٔ صهبای جان ارار کزرم
یوزنده نقطهٔ سبع المثان ارار کزرم

جکلدی تکیهٔ عشقك سماط کلبانکی
دریغ سفلهٔ عالمده خوان ارار کزرم

سبب مسببی بولدی بن ایسه حالا
علاقه مسئله سنده بیان ارار کزرم

بو عشق دیدکلری بلم که سرده می نرده
اوکون مطلقه الان مکان ارار کزرم

نه خیره تیره دلم که بودشت عرفانده
خرون اسب طبعة همعنان ارار کزرم
نیازی درکه حضرتده سنده بنده ایکن
دینوزمی بشقه جه دار الامان ارار کزرم

دیکر

لاله وش بغرمده داغ اوردینه سودا بنم
موسم لیل نهار فریاد واویلا بنم
لك بيك مژ کانلرك صد پاره ایلر سینه‌مي
کوزاوجندن کلدی شمدی قتلمه ایما بنم
کورمسم برآن آن رویني قالمز قرار
فکر یار ایلر همان افکارمی یغما بنم
ریزه ریزه چشم خونریزه شي قانم دوکر
هر نظرده چکدیکم زخمي بيلور مولا بنم
کورسه هرشب دوکدیکم خونابهٔ کریانه‌مي
حالمه رحم ایله‌مزمی لطفله جانا بنم
نالش دودی فغانم ای نیازی عیب مکن
جلوهٔ بزم ازلدر چکدیکم حالا بنم

دیکر

جان دلمی بن سکا ویردم ایدی ظالم — جور یکی سنك چکمه‌که قالمادی مجالم
سینه‌ده کی عشق علتنه ایتمدی تیمار — کتدکجه هلاك رتبه‌سنه وارمده حالم
سودمسه سنی جرم کناه ایتمدم ایواه — اباسکانه ایلدم ای قاشی هلالم
بر لحظه‌ده دل تخت خراب اولدی آشاهم — اطرافنی آه آلدی بنه کندی وبالم
کل رخلی کوزل قدی هنوز قلب حزینم — بیچاره نیازی بوکبی جمله مقالم

دیکر

کوردی کل کل رونده کلر خسار ابراهیم
آچلمش آتش ایچره کو بیاکلزار ابراهیم
خرامی عرعره قدی اوسروه جلوه‌لر یوپرمش
که‌قد قامت قیامت حاصلی رفتار ابراهیم

نه غم نمرود هجری سوزش عشقیله یاندرسه
حقیقتده وصالنده نشاندر نار ابراهیم
نقود وخانمان یاجانمی قربان ایلسم بیلمم
نه کرمیتله کرما کرم اولور بازار ابراهیم

کوروب رو یند. ابروی هلال عید اولدی ظن ایتدك
یاکلندی ای نیازی طبعکی دیدار ابراهیم

دیکر

ابا ذیشان مطرا شهلوندم
بو طور یله جهانده بی منندم
کوکل دیوانه سین دیوانه جکدیك
مجدد بو بنومه طاقدك کندم
تخلص ممکن اولمز غیرآندن
عجب محکم قوی بغلندی بندم
نه حکمتدر کوروب ای مجمع ناز
بکندم هر جهت شاهم بکندم
قضای آسمانیدر بو محضا
ارادم یوق یدنده طوت بو پندم
نیچون رحم ایلمزسك شاه نازم
کسنده یوقمی انصاف دلپسندم
بکا لطف نکا هکله نظر قیل
که زیرا چاره اولمز درد مندم
محال اولدی نیازی صاقلمق حال
افندمسك افندمسك افندم

دیکر

سروکبی صالینوب کلدکجه جانانم بنم
نارمار ایلر همان عقل پریشانم بنم
لشکری عشق هجوم ایتدی وجودم شهرینه
غالبا سلطان عشقدن چقدی فرمانم بنم

بلبل دل اوجدی کیندی حسنك کلزارینه
آشیان یاپدی نهال غنچۀ رخسارینه
برنکاه رحم ایله کوردکده بن بیمارینه
حمداوله عرض ایتدی روین وردخندانم بنم

کسدی مقراص محبتله وجود قفطانی
دکدی محکم رشتۀ زلف ایله هر یانی
عشق اوتوسین اوردی اجرا ایلدی عرفانی
چونکه اوستاد جالدر چشم مستانم بنم

میوهٔ باغ جمالك یار عجب بك تازه سی
ذی عدالت اطفنك یوق وزنهٔ اندازه سی
ای نیازی برچیدر عشقمك بلپازه سی
هرچن اوردقجه ارتونار سوزانم بنم

﴿ دیکر ﴾

بوکوکلم مرغنی برتازه جه صیاده آلدیردم
بوطاطلی جانمی برغمزه سی جلاده آلدیردم
نجه دمدر کزردم امن راحت سوزش عشقدن
هنوز عقلم واروب طرز نوایجاده آلدیردم

تجدد باد فرقت اسدی شمدی رأس بی تابه
توجه ایلدم طوردم قیامه قاشی محرابه
کوکل فلکی طیاندی بحر عشقده سوی کردابه
مدد ای روزکار وصل یار امداده آلدیردم

بودشتی عالم ایجره راه جانانه سفر دوتدم
بنه آیینهٔ دلده هنوز ژنك کدر طوتدم
واروب بر تیشهٔ عشقی لب شیرینه سرطوتدم
حکایه ایلیك حالم بنم فرهاده آلدیردم

نیازی سر عشقی ستر ایدردم کهنهٔ جانده
نظر ایتدم وفا یوق بن قواونه طبع جاننده
همان اظهار ایتدم آه چمزار شبستانده
معطر غنجهٔ احمر قد شمشاده آلدیردم

﴿ حرف النون ﴾

مرغ دل بو عالم فانیده طوتمز بر مکان
یاپدی شاخ غنجهٔ مطلوبه اعلا آشیان
ره روی بیهوده یزظن ایتمه زاهد بزلری
ماجرای فکرمز سوی جنسانه هر زمان
باغ عشق ایچره کواه استرسك اهل عشقدن
لاله وش جسمنده داغ عشقمه اولدی نشان

قیسل نظر چشم حقیقتله دل مجروحه
دمبدم سوزان اولور دلده شررناك نهان

ا- بری بازار عشقده ساخته داد وشد
ویردیلر کالای عشقه جمله عشاق نقد جان
بر ستمکارك نیازی اولدی زلفنده اسیر
دست جورندن دمادم چاغرراه الامان

﴿ دیگر ﴾

بر بریله دیدهٔ مریخ ایتمکده قران
هر نصلسه ایلسون افتاده البت حرزجان
لاابالی کز مسون شوریده لر هیچ بر زمان
غمزه سی تیغ تغافلدر اوشوخك الامان

روز شب دلده انیس نالهای زاردر
عاشق زارزبونك چکدیکی آزاردر
دست ظلمندن خلاص اولمق نه مشکل کاردر
پنجهٔ جورنده قالمش دل اسیر ناتوان

سوزش ودرد وفراقیله دوچشمم اغلسون
چاغلیانلر کبی خون اشکبارم چاغلسون
سینهٔ بیماریمی بیچاره عاشق داغلسون
یاردن اغیاردن یوق تسلیت ایلر همان

﴿ دیگر ﴾

طفل دل کهوارهٔ فرقتده هردم اغلسون
کسدیلر شیر وصالی دمبدم دم اغلسون
اویله صد چاك اولدی بو سینمکه دوستلر بعدذا
شرحه شرحه پارهٔ مجروحه مرهم اغلسون
بر عظیم کفر ایتدی زلف روی یاری صقلادی
کوکده عیسی یر بوزنده چشم مریم اغلسون
قرة العینی جهانی خاکسار ایتدی فلك
تا صباح حشره دلده هر جان ماتم اغلسون

اگنج غمدهٔ جام حزنی صونْدی ساقیٔ دهور
بزم وصلنده نیازی قانلی دیده‌م اغلسون

دیکر

اوله‌لی تا ازلی حل معمای وطن
ایشته داغم اثری دلده اوسودای وطن

کیمی لا کیمنی مظهر الا ایتدی
عرض ایدوب مسئله‌سین خواجهٔ دانای وطن

ترکیهٔ عالم فانیده سماع قلبه
دم اورر وصلت دلداردن اول نای وطن

غربتك مشغله‌سندن نه اسف اول رنده
اوله هرحالده سرمستیٔ صهبای وطن

دتره‌مزمی قفسنده همه آن طوطیٔ جان
یاده کلدکجه نه‌دم شکر اجلای وطن

قیزل قان ایدن اول چشم هزار عشاقی
حالت دلکشهٔ غنچهٔ حمرای وطن

ای کوکل جان آته‌لم دآئرهٔ فرقتدن
بشقه نشئهٔ ذوقنده سراپای وطن

انجم آسا فلك طاعتده جمعیت ایدوب
بوله‌لم پرتو رخشندهٔ اسمای وطن

بك دقیقانه تأمله کل اکاه اوله‌لم
چونکه غیر متناهیدر عطایای وطن

جلهٔ عشقی نیازی جکر زتابابد
بوایمش ماحصل مجلس کبرای وطن

دیکر

ایلر اومه درونی منور بتون بتون
پرتو ویرن بر ونه اوانوز بتون بتون
بیلم که بوی کیسولری خطایا سمن
ایتدی مشام ذوقی معطر بتون بتون

لعل لبندن آلمش جلاسنی بدخشان
شاهد درایکی رخلرمحر بتون بتون

کوردکده نقطهٔ خالی رویندهٔ روشنا
دل ابتدی مصحف حسنی ازبرتون بتون

یاندردی جمله وارینی نیازی آتشه
باعث اودزکه وصلتك استر بتون بتون

غزل فارسی

(از لب جانان میکوید که نامش نوریست)

از برای عاشقانست مایهٔ ایجاد من
وادئ بی رنك دارد میل استعداد من

خون بریزد دردل افتادکانرا دمبدم
زینهار از تیرهای غمزهٔ جلاد من

نورد ویم پرنورس رونق ده صحرای عشق
سایه اندازد زعکس قامت شمشاد من

کر بپرسی از لبم کیفیت لعل مذاب
تاسراسر قند هارا داد بخشد یاد من

وربتید عارضم درجوهرم اهل نیاز
دست فشاند نعره زد از جودت استاد من

حرف الواو

سوزش عشقك طولاندردی بنی ای ماه رو
بوجهانده کوه حسرت دشت حیرت سو بسو

ازازل بزم الستده اقرار ویردم عشقکه
ذات پاکك تاابد ایلر بوجانم جستجو

غنچهٔ حسنك کوروب دمبسته اولدی درد یله
کلشن عالمده دل مرغی آرر برخوش بجه بو

ساچلرك والليل عذارك والضحى طه کوزلك
قامتك طوبا یوزلك فردوس ایدرلر آرزو

گیزله جانکده نیازی عشوهٔ جانانکی
کشف اسرار ایله اغیاره ای شیرین کو

﴿ دیکر ﴾

اوج حسن و نازده کوردم سنی ای ماه رو
اقتباس نور ایچون بیك اختر ایلر آرزو
چشم مریخك قران ایتمش چکوب ابرولری
الده خنجر فرقهٔ عشاقی ایلر جستجو
فس مقوس طره اوستنده همان آرر طرار
کیسوانك حدیمی وار اختلاله مویمو
قامتك رشك آورطوبا فطوبی سودیکم
سرو یلر صحن جهانده ایلر البت سرفرو
جودت فکرك حیرت شهاده رسطوی عقل
فیلسوفان بزمکاهکده دوکرلر ابرو
الامان قالدر نقاب مهر حسنك آره دن
ایتمه ارباب نیازی بینوا ارتق نه بو

﴿ دیکر ﴾

لابقاده سوزیمز چون وچرادر یاهو
ار تقاده کوزیمز عین بقادر یاهو
نوش ایدوب بزم الستده می نشوهٔ عشق
قید هستی بزه سرمایهٔ لادر یاهو
دلده هروسوسهٔ دانهٔ خالی خالی
آدمك باشنه پوسکوللی بلادر یاهو
رویدر بارقه مشعلکس بیت عزت
شرف و منتخب هر دو سرادر یاهو
چرخ دوار سرو پادونسه سوزندن دونمز
وجه یار عاشقه بر قبله نمادر یاهو
بوویرر باد صبا طرهٔ طرارندن
دیمسون مشك ختن بلکه خطادر یاهو

کوزه آلدم اوقدر نقد سرشك سرشار
جابجا جای تماده بجادر یاهو
اوزادرسوزش زنجیر فغانی عاشق
حلقهٔ دود دلی طوق رجادر یاهو
فارس اشهب فخر اولمیدر واقعده
کیمکه وادی رودرویش رضادر یاهو
کل کل عرض ایدهلم باب نیازه حمدی
چونکه سرقافله سار عرفا در یاهو
جامهٔ عبد ایله فخر ایلمز اهل سروت
چون او خصلت همه کار بلهادر یاهو
خامهٔ شوی زنی جمله که تحریر ده
اوبنامق ننکیٔ مردی ظرفادر یاهو
صبری دامان نیازی سکا کافی وافی
بحرزخار حقیقت شغرادر یاهو

حرف الها

کوروب عذارینی دوشدی عجب کلاله لاله
نهانی داغ درونه سبب جلاله لاله
او لاله رنکی کوردم آلدی دستینه لاله
که لال اولوب نظر ایلر اسب ز لاله لاله
دل ایتدی ناله بناله دیدیکه ای رخ آل
صراردی صولدی نه اولدی دوشوب ملاله لاله
دیدیکی لالهٔ عشق طاقلدی کر دننه
او سرفروکه بکزه دی قدی هلاله لاله
نیازی دیدهٔ عبرتله کلشنی سیرایت
یانان درونی آتش جلاله لاله لاله

دیکر

گتمیور چشم ترمدن مهلقاسی کوز کوره
جانه کچدی نیزهٔ جوروجفاسی کوز کوره
کوز ایدر اغیاره سوز ویرمز کروه عاشقه
حاصلی بتمز توکنمز ماجراسی کوز کوره
کوزلرم خیلی زماندر کوزلرینك کوزلری
کورمدی کوزلرکه کورسون مبتلاسی کوزکوره
تیرمژکانه هدف قیلسك نوله افتاده کی
روشنا اولسه بویوزدن آشناسی کوز کوره
کوز کوز اولدی کوز او جندن ای نیازی کوزلرم
کوزلرم کوزلر کوزنده کوز اداسی کوز کوره

دیکر

مقصدك خاطر ویرانه می یاپمق دکل آ
بوروشله دل آشفته‌می آلمق دکل آ
دمبدم آهن جورکله شکست ایلرسك
کوکلم ای شوخ ستمکار چاقق دکل آ
نکه غمزهٔ خون جفاریزکله
نیتك جانمی یاقق بکا باقق دکل آ
سوزیله درکه لطفکده فغان وزارم
عرضحالم سکا حاشاباشه قاقق دکل آ
رقبا منظره سی اولدی مجلار ویك
آ کوزم قان صبحالم ساده جه یانمق دکل آ
بعدذا بن شنی سوم دیدی ایسه ظالم
دل شوریده لرك لافی محقق دکل آ
ای نیازی سخن اندازسك اماسوزده
شعرواصف کبی مضمونلری پارلق دکل آ

دیکر

مطراطرهٔ طرار وش دل شمدی پرچینه
بونودرد نوبنورحمت اوقوتدی درد دیرینه
اوخال هندی هندی و لب لعلی بدخشانی
طولاشدیردی بلای اوریادل دوشدی تاچینه
تماشا ایلیلدن رنك روی یاری رنكارنك
بن اول کویاکه اسکندر نهادم کوکلم آیینه
دیمش اول نکته دانم ترك عشرت ایتدم عشاقه
مثلدر خطهٔ رومده باقلمز نقطهٔ شینه

توکنسه چشم سحاری بغده صبرو سامانم
براقم سائلم باب نیازی روزو شب بینه

﴿ شرقی ﴾

کوله بیکانه کوله بادصبا کل کوله
آتمه یابانه کرم ایله عطا کل کوله
اغز آجدرمز او کل غنچهٔ اب بستهلرهٔ
کل بو زینه کولر ایکن کله یا کل کولهٔ
اوتانوب دردو کیلور صانمه فلکدن نم آلور
قیزاروب قالدی حیا لتله بجا کل کوله
تازه خطلرکو رینور سنبلی التندهٔ چمن
ای نسیم سحری ایتمه جفا کل کوله
باغبان کوشکه کیرمزمی نیازی بلبل
خاکپایه ایدیور عرض رجا کل کوله

﴿ دیکر ﴾

ای کوکل هیچ رحم ایدن وارمی سنك افغانکه
دیمدك سوزلرمی قالدی نیك بدهب شانکه
دمبدم کلمکده ذیر طعن قلهسی دل کوهنه
جان تحمل ایلمز بو صبر کوستا خانکهٔ
جالسنی برآهله الله ابراز ایلسك
لطف یزدان ایر یشور البتده حال عریانکه
برنفسده کافهٔ عشقکی آلدم کوکلمهٔ
طالما آه ایلیوب ترك ایلرم هر یانکه
ای نیازی طالعکدندر سنك عالمده آه
دیمدك سوزلرمی قالدی نیك بدهب شانکه

﴿ دیکر ﴾

دیدهٔ سیاله واله نالهٔ همواره مه
ای طبیبم رحم قیل زخم دل آواره مه

بوقتی بزداروی جانبخشك او كولمز بازه‌مه
یارتازه یاره آچدی سینهٔ صد یاره‌مه

اوج استغناده دورایلرایکن اول مهوشان
اسمان لهجه كوستردی خطوط كهكشان
ویردی تارزلفی آه قاره خبرلردن نشان
غیری الچك ای فلك واقف دكلسون چاره‌مه

اقتباس مهرایدوب اول تاب رویی نوردن
عینی عینده كوروندی جبههٔ بللوردن
انجذاب جربه‌سی جذب ایتدی دورادوردن
قالمدی تدبیر حكمت كردش سیاره‌مه

دل دكلدر ساده شوق انكیز اوماهه مشتری
هالهٔ مریخ چشمی محوایدر بیك اختری
ایشته بنده بی نیاز اولدم انك جولانكری
اغلسونلر ثابت و سیاره بخت قاره‌مه

نظیرهٔ نزهت

لسان عشقده محرم كلفمی بولدم مزاججه
ارانده موبموزلف خمی بولدم مزاججه
اولیلی صورتك مجنون كبی لیل فراقنده
انیس چشم امید شبنمی بولدم مزاججه

دودیده جام ومی خون جكر سینه كمانمدر
كل ای دل نشه یاب اول همدمی بولدم مزاججه
كمیت طبعیله ایتدم تكاپو دشت عرفانده
اونزهتكهده كه كه حرمی بولدم مزاججه

ایدوب باد مخالف بادبان طالعم برباد
نه بحر ونه مراد قلزمی بولدم مزاججه
نیازی سمت لاقیدیده براصحاب نزهتدن
لسان عشقده محرم كلفمی بولدم مزاججه

﴿ دیگر ﴾

صانکه برکلدسته در رخسار رخسار اوسته
باغ حسننده هزار ازهار ازهار اوسته

کلعزار اولمش کشاده زلفی سنبل بوویرد
ایلسون مرغ سحر حیز زار بیك زار اوسته

زلفی خطی خط دخی رخسار ساری قاپلامش
ملك حسنه حمل ایدر کفار کفار اوسته

کشور دلدن سوایی سور چیقارکا ئیدر عشق
وارمی بر اقلیمده حنکار حنکار اوسته

بو دمی هستیده اول بزم الستده اشکار
جان ودلدن ایلرم اقرار اقرار اوسته

بر تجلیدر نیازی ایلدك اشعار یار
چو قیدر یازسه قلم اشعار اشعار اوسته

﴿ دیگر ﴾

بو زنده خال و خدیمه رنك آل بشقه بن بشقه
لبنده پرتو عین اللآلی بشقه بن بشقه

دیسم هر نقطهٔ خسنده بر نکته مخلیدر
عذاری او زره زلفك اعتدالی بشقه بن بشقه

ایشتدمکه بر چون ملك حسنه تازه خط کلمش
کل ای دل ویرملم سن عرضحالی بشقه بن بشقه

دینلسه رو ینك هر جزء فردی منتظم اما
خطوط فیلاسو فك اعتزالی بشقه بن بشقه

چیقوب اول ملك فس باشدن دو شورمش چینی تشو یشه
دعش كه او زپانك اختلالی بشقه بن بشقه

کمی روح مصور دیدی حقکده کمی پیکر
بو بابده هرکسك بحث وجدالی بشقه بن بشقه

جمالك باشلیجه بر فن احسن رسم و هیئتده
مهندس ظن ایدر شکل هلالی بشقه بن بشقه

نه ممكندر نیازی راشدیله همعنان اولمق
بو میدانده او ذات قدر عالی بشقه بن بشقه
خرون اسب طبعیله چیقلمز دشت مضمونه
اوات او نیامش ایشته لاءبالی بشقه بن بشقه

﴿ مرادی ﴾

یقمه بنی بو آتش سوزانه بویله — دوشمز سنك اول جور وجفاشانه بویله
سن رحم ایدیجی دلبر رعناسین اشاهم — بو ایشلری بن ویرمدم عرفانه بویله
فریاد وفغانم بنم اول عرشه ایرشدی — عاشق اوله لی اول كل خندانه بویله
سن برشه یكتای جهانسك كوزلم كه — بن دوشمده یم بوسهٔ دامانه بویله
ناچار اولوب عشقله بیچاره مرادی — یازمقده سنك وصفكی دیوانه بویله

﴿ نظیرهٔ بغزل مرادی ﴾

دوشدم ره نارفتهٔ هجرانه بویله — بلبل تك اول نالهٔ افغانه بویله
یعقوب كوزم قان دوكه رك بیت حزنده — حسرت زده در یوسف كنعانه بویله
مجنون دلك صاچلری ایلاسی اوجندن — بیك سلسله بند ایلدی كردانه بویله
قان دوككٔ ایسه عید وصالنده مرادی — امرلر ازا ذبحهٔ قربانه بویله
صد درد درون طبع ركیكیله نیازی — قادردلمز بیك غزل اتیانه بویله

﴿ مظرف غزل عالم افندی ﴾

بربنده كی ای بارخدا پایه دوشورمه
لطف ایت ره نارفتهٔ دنیایه دوشورمه
ذاتك یتشور غیر برادنایه دوشورمه
محتاج قیلوب در كه دارایه دوشورمه
بیداد اوله نك دادیمی اولور فقرایه
ایتدیرمه تكاپو بزه اول قلب قرایه
سنسك ویریجی نعمتی هرشاه وكدایه
من عبدی مددمیرله پاشایه دوشورمه
ماره صاریلور كرچه دوشن صویه مثلدر
برقطره صویی كاسه ایله زهره بدلدر

ساحلدهٔ دونر زورق اقصای املدز
افتاده ایدوب بنده کی دریایه دوشورمه

دل مشعلهٔ نور مسما ایله یاقسون
اول غائلهٔ ظل خیالاتدن اوصانسون
وارسون او مقامات شهوده اویلانسون
تادغدغهٔ ورطهٔ اسمایه دوشورمه

یاربمدد ایت عالمه اظهار کرم قیل
مستغرق دریای فیوضات نعم قیل
قطره ایسه ده لطف ایله ماننده‌ٔ یم قیل
بلمزره ده قسمتن احفایه دوشورمه

حرف الیا

کوی وصلك معتکف سجده شمار عابدی
اولدی دل محراب حسن مهجبینك حامدی
قدینك رشك آوری طوبی فطوبی قامتی
پوتهٔ قدرتده مصنوع ساق سیمین ساعدی
اویله برسحر آفرین افکار شکندر کوزلری
بك نظرده سمسیاه ایلر هزاران زاهدی
احتراق مشتری ایلر او کیسوی ذحل
هالهٔ مژکانك مریخ حاسدی
خاطر عشاقی تغییر ایلەدك ای کلکتر
سنی یازدك صحفهٔ یاره خطوط زائدی
ویردم اقرار دوعزم برلحظه کوی یاردن
دیوسیرت زاهدا ترك ایله فکر فاسدی
عارفه برثانیه خوشدر وصال نیکتر
جامده بسدر نیازی شاهناز ماجدی

دیکر

سنبلی زلفکی کل رویکه جانا دوکدلی
بلبلان آنده نیازیله ثنا خوان دکدلی

سرفروشـرم بو قالدی بنفشـهٔ یاهق
کیسوی بوی سحنسـا ایله جانان بو کەلی
مژده ایلر مژهٔ چشم سرشـك سرشـار
سـینه مه نیزهٔ مژ کانیـله ایواه چـو کەلی
شـیر شـیرازه‌نه شـیرازه طیانمز صنمـا
سن او ل آفت نکهسك بندبلاسین سو کەلی
طـو لمه بغچه ایچنـه‌ای منش داغ سـیه
بلبلان آنده نیـاز یله ثنـا خـوان دو کەلی

دیکر

حرام ایتدی کوزمده قالدی ارام او یقوسی
عجب سحر حلالدر عینیله اول چشم جادوسی
صو راسه ایلرندن عارضك حالی شکرد یزی
تمیز اولمزمی ایا چاشـنیٔ آلوی بالوسـی
د کشمز اهل سوداده‌سینٔ هرشام وسودانه
د کرالله ایچـون کشمیر هندی حال هندوسی
چقنجه ملك فسدن او ر یا هیجان جان اولدم
خلال احتلاله و یردی عقلم بند کیسـوسی
ایاباد صـبـاهر صبحـدم جانانی یاد ایله
کتور جانه پیام طرهٔ مشکین خوشبوسی
در ون یاندر راهل نیازك ناز مهر و سـی
کوکل دلبسته در بسدر نه لازم غیری شوبوسی

دیکر

ای پری صنمه که چار پلدیدهٔ سـاقان قنادی
قنـا دی قانلی قره چشمك ایله‌قان قنـادی
چوق کوزللر اوکوزل کوزلری کوزلردی کوزل
کوزدی کوز کوز اواوب چشم غزالان قنادی
سـنبلی کهکلی کل ر خلری کو لدر دکجه
اولدی اشکسته همای شـهر سامان قنادی

اوفسـوّن فتنهٔ کیسولری طوغلر دیگری
شاخ زلفنده نیجه مرغ هراسان قنادی

یاره یار اولمیه یاره یارالی یار اولمز
یاردی یار یاره‌لی بیچاره فتادان قنادی

دیرکن اول شوخ پری جان قناتم قنادی
باذوان نکهی قیردی هزاران قنادی

نظمنی حالت اعجازه کتورمش فائق
نکتهٔ معجزینه عین غزلخوان قنادی

بویله مضمونی عجب کم اوچوربر عنقاوش
قیریلوب طبع نیازی کبی بیك جان قنادی

✻ دیگر ✻

یقوب گنجینهٔ سینمده عشق نار سوزانی
انك اوستنده ظالم دوکدی اشك چشم کریانی

می لبریزی نوش ایتمسدم اطفاء نار اولمز
قیزمی تشنه کان مرآتده کورسه آب حیوانی

رهنده عاشق طعنیله منع ایتمك دیکر صوفی
نظر قیل شبهه سز هیچ کورمدم ظن ایتمه شیطانی

حرامی چشم خونخواری ایدردی وارمی یغما
حرامی وش احاطه ایلمش خط روی جانانی

عجب حسن لطافت وارایسه جمع ایلیوبانی
بولوب خالی مکان طوتمش همان چاه زنخدانی

ایرشمز سم نیازی عالم ایجره سوی مقصوده
جکرچاك ایلیم تعجیز ایدم درکاه رحمانی

✻ دیگر ✻

رهکنده ای بکم داغ درونی چکدیکم قالدی
وصال امیدایدوب هجر فزونی چکدیکم قالدی

دوشوب خونخوار چشمك زونبنه ای غمزه سی جادو
دمادم آهله خون عیونی چکدیکم قالدی

توکلکده بذل ایدوب نقد حیاتی جانمی ظالم
تهی دست اوله رق زار زبونی چکدیکم قالدی
دوشوب هر روز شب سودای وصلی جان سرورینه
خراش جانیله ریب المنونی چکدیکم قالدی
نیازی بیك نیازیله دوشوب پابوس دلداره
همان بیهوده فکریله جنونی چکدیکم قالدی

دیکر

بحمدالله بوکون جسم درونه اوزکه جان کلدی
کلستان ظرافتدن عجب سرو روان کلدی
جکر دم دمبدم چوق انتظاری رهکذارنده
همان تحت دله تشریف ایدوب حسن ایجره خان کلدی
قالوب یعقوب دل اول کلبهٔ احزان حسرتده
ترقب ایلر ایکن یوسف آسا اول جنان کلدی
همان افتاده سین بیك نازیله یار نشئه وار ایتدی
حیات بخش ایلیوب اول طوطیٔ شکر زبان کلدی
سرای قلب تزیین ایله توصیفی کوزل برله
نیازی چونکه اقلیم دله صاحب قران کلدی

دیکر

دستکیری اهل حاجت حاجی بکتاشی ولی
ملجأ شاه عنایت حاجی بکتاشی ولی
طونسه مانند کندونی ذره دوشر شمس جهان
نور اثارینه نسبت حاجی بکتاشی ولی
حق مهیا ایلیوب دار جنانده مسکنك
ایتدی رضوانیله خلوت حاجی بکتاشی ولی
ان سئلتم ایها الاخوان من هو ذاته
وارث نور نبوت حاجی بکتاشی ولی
دامن فیضك قومز الدن نیازی دائما
التجا ایلر شفاعت حاجی بکتاشی ولی

دیکر

دست لطفیله دل وآزار معمور ایلدی
کندینه بیك نازیله آشفته مجبور ایلدی
غنچهٔ رخسارین اجدی باغبان وصلتی
عندلیب دلفکندین شادو مسرور ایلدی
عاشق دمبستهنك بزم خرام و نازده
جرعهٔ وصلین دهان زارینه مقطور ایلدی
زلف سوداسی جکرده لاله وش برداغ ایدی
شمدی جان بردار ایدوب مانند منصور ایلدی
دو دمان آهمز افلاکه اولدی سرکشید
اکلدوب عشق جسمز امثال واپور ایلدی
بر تجلایدر نیازی یاره اظهار ایتدی حق
کم بو کون کویا اوجان تشریفنی طور ایلدی

دیکر

ای صبا کورسك اول ناز نینم
شمان حسن تکله در بدر دردی
صورسه فرهاد دلدن شیرینم
تیشهٔ عشقکله رخنه سر دردی
بکلر رهکذار لتا بواه ایده رك
همیشه اذکاری الله دیه رك
بو نون بو کوب کزراه واه ایده رك
کوشهٔ غربتده مکدردردی
کل سویله اوصاف دلدار البت
طوبادر قامتی جمال جنت
شبهه سز قاشلری محراب وحدت
جبههٔ علیاسی بر منبردردی
باغ وصالکده ایلر پروازی
ایریشور تاساق عرشه آوازی
آتش هجر کلسه احقر نیازی
یولکده جان ویرمك مقدر دردی

دیکر

ناکهانی کوردیکم آنده پری رو پیکری
یاندی آتشلرده جسم وجانم اولدی سر سری
شمع حسن یاره پروانه صفت ویردم سری
سرتسر دلخانه‌سی بولدی اندکله انجلا

باكه بوسوز وطرب تا قسمت روز بلا
شعلهٔ آهم كورو بده صانمه شمدی مبتلا
شوق وش بو آتشه یانمقده یم چوقدنبری
خنجری ابروانم كسدی آه ای بی امان
كیرمدی زره نیازم كوشكه ای نوجوان
رحیله یانسون یاقلسون چشم انصاف جهان
حال سوز وداغ هجرانم كوروب شمدنكری
اغله درد و فرقتیله ای دو چشم دملری
چاغله خون اشكباری سیله ویر عالملری
باغله كندی سینهٔ بیچار بكه مرهملری

سركذشت درماه رمضان

حمدلله كه شمس افق ایله كلدی رمضان
مژده ای اهل عصیات باعث عفو وغفران
ذوق روحانی وجسمانی بزه قالمشدر
نابجاطوری فراموش ایدهلم ازدل وجان
نه شمر افت نه لطفدر بو كه من عبدالله
بغلنوب سلسله بند اولدی لئیم شیطان
دیه رك شكر ایده رك كلبهٔ احزانمده
حق ایچون فتح وقرائت ایدر ایكن قرآن
رسم تبریك هنه عشقمی تحریك ایچون
دق باب ایلدی كلدی ایچرو براخوان
اوپله اخوانكه لطافتده همان روح روان
ذاتی رشك آور سامی سمیٔ عرفان
نجته مضمونلر ایله عرض موالات ایتدی
طوغریسی جان وكوكل اولدی سراپا خندان
دیدی عفو ایله بابن سكا افطاره قدر
ناشنیده ایده یم ذاتكه برقصهٔ بیان

ناکهان وقت شتاءین بهاردر کوزیتور
بایزیدده نه چیچکلر ایله طولمش میدان
جانلی کوللر کولیور بلبلنی کوللدیریور
هله سنبل کبی کیسولره هر کس نکران
صاری فراجه صارنمش سرو پازرینلر
صارار برشرمیله کوردیکه عذار خوبان
عین جنتکبی مسجدله جوامع طولمش
قاریشوب بر برینه حوریلر ایله غلمان
بایزید جامعنی موقع خوبان دیه رك
چار اطرافنی بیچاره دل ایتدی سیران
تیرمژکانلری کوردمکه کماندن چقمش
بی محابا هدف سینهٔ عشاقه روان
یك بیك معتکف حافظ خال حبشی
مصحف حسن و جمالنده اوقورالرحمان
صوم حالیله امان برپری رخسار کوردم
غبغبی چفته لی چفته لی اوکسوز طوران
بر ایکی ثانیه مقصوره ده ساعت اوکنه
اوطوروب رقصی درونیله کوکل پرهیجان
هله معبد دیه‌مم بلکه ریاض جنت
صائمینه ویریلان بخش عمیم سبحان
کوردك کاه و کهی هر نکهی فتانی
بیلیوب عالمی عالم بکادیرکن حیران
ناکهان فتنه روش طاطلی کولش برآفت
طوغدی قارشومزه مانندهٔ ماه تابان
الله الله کوریجك قاشی هلالی اینی آنك
روزه دار انه دیدم ایشته هلال رمضان
لیك براختر بد ترکه کوروب نزدنده
دیدم ابواه عجبا کلدیمی هنکام قران

قد دوتا اولدی بولاهیکل اعجوبه ایله
چیقدیلر حولی کذرکاهنه آه یان بیان

بنده بیچاره حریف کبی بر مدن قالقدم
اوغرادم طشره یه دیوانه کبی بی ازعان

سر کیده او مهی کوردکده سرالدم قالدم
آجیدی هم حریفه هم بکا جمله انسان

یاور اولدی بنی قالدردی المدن طوتدی
وارایمش آنده مهیا هله جاندن اخوان

دیدم اللهی سورسك نه‌لی بومه ناز
دیدی بو غنچهٔ نورستهٔ بلغارستان

الامان کیملره منسوب دیدی شمسی پاشالی
بوسببدن اکا خورشید دینلمش جسبان

بن سؤال اوزره ایکن برده نه‌کورسم یاهو
قره بختم کبی هب سیمیاه اولدی جهان

حرکت ایلمش اوجینه مکر اول خورشید
او نحوستلی حریف یانده اولمش یاران

براقوب سر کیده سرمایهٔ عقلم بجمله
بنده بنده کبی آردنجه اولوب راهه روان

یولده کوردمکه مدام قولقوله المش کافر
کویا برکنیسایه کیدرلر الآن

طوردیلر اه کوربجك وزنه جیلر جامینْ
اولدیلر برچه دلاکه خیلی کویان

تقویت ویردیلر آنده کرالتی یولینه
کویا بنده افندیسی افندی اوغلان

درعقب بچهٔ دلاکه صقشدم صوردم
بودر سزپری کیمدر بکا کل ایله عیان

برچکردك ایکی درهم دیدی بزوزن ایتدك
شمسی پاشا کولیدر غنچهٔ نورسته فدان

بیلدم اولدمکه حریف حضرت شمسی پاشا
دین و دنیاسی یازیق ایشته بو بلغار زمان

بعدذا هر کوشه‌ده صوردم اراندم حالین
سکا اجمال ایده‌یم برایکی بابن اتیان

دیدم اللهی سورسك یتر اطناب مقال
هله افطار ایده‌لم کل یتشور غیری امان

اصلح‌الله دعا ایله که حق قورتارسون
علت مهلکه‌در چاره‌سی غایتده کران

آمین آمین بو دعا ئیله آنی ترك ایتسه
ای بابا باری نولور بزلره قالسه اوغلان

بویله بیك درلی لطائف هله بعدالافطار
رونق مجلس ایله خامه‌مز اولدی جنبان

بونی نسویده اوب ال‌اله ساعت اوچده
سمت شهزاده یه دل ایلدی ارخای عنان

ارانورکن اودرکلر اراسنده خوبان
بزده وارکل بیورك دیر چاغروب چای جوشان

صقیشوب برکوشه‌ده خیلی تماشا ایتدك
بربرینه نه‌لر ایتمز اوراده محبوبان

خامه‌سر کشلك ایدوب صحن سخنده اول آن
اوچ غزل اولدی شها آنده نه‌خوش در دیوان

ساعت التی یدی‌یی بولدی بو ذوق اوسنده
دیدم ارتق کیده‌لم ای منش کوهرکان

او سخنورله ایدوب رسم وداعی اجرا
جدا اوله سمتمه کلدم که بعون سبحان

بو تحف فقره محبلر ایچنده بو قدر
بوسببدن آنی دل ایلدی یاهو اعلان

(ابتدای تواریخ)

❊ تاریخ ولادت عبدالمجید ابن عبدالعزیزخان ❊

شهریار معدلت کشور کشای آفرید
یعنی خان عبدالعزیز خاقان یکتای (فرید)
ذات پاکی غبطه فرمای جهان هر انس وجان
رشك ایدر زیب صفا تنده صفات هفت دید
مسند آرای خلا فتدر وجودی جود حق
تختیدر همسایهٔ عرش علا کیف مدید
سر تسر منقاد فرمانی زمین الطاف بین
ماحصل عدل آفرین بر شهسوار ناشنید
قوت عرفان (فهمی) حیرت افزای عقول
پیشگاه بحث فکرنده فلاطون دانه‌چید
پایگاه سطوتنده سعی ایدر روح (الامین)
شیمهٔ طور (جمیل) نده فلك جامه دزید
جملهٔ کردار بدرعین (رضای) کردکار
(مرتضا)ی (شوکت) واجلالی ذاتنده (سعید)
خبره در طبع (حلیم) د ولتنده عقل کل
رأی (مختار) نده دلبسته اوهارون (رشید)
بحرو بر دست عطا سنده کف میزانیدر
چرخ زرین کاسه مالامال عدلیدر بدید
فطرتنده لطف و شفقت مرحت بر رتبه کم
نزد احسانده توأمدر همان سرخ وسفید
لطف محضندن خدا ایتدی خزایای بها
قیلدی برفرزند شوکت ارجمند لطف جدید
آسمان پایه شه خاور کشای اعظمك
طوغدی برشهزاده صلب طلعتندن همچوشید
اوبله بزدر دانهٔ یکتای خاص الخاصدر
درج توفیق خدادن نعمت رب المجید

بو سپهر انجمین کهواره زهره دایه سی
اولسه پروین طاقسه باشنده دکلدریك بعید

عرض ایدر دمدرکه شهزادهٔ شان دادهیه
اولمسیدی کهنهٔ کارقدیم چرخ عنید

ده عقولده عهدهٔ وصفنده بو قدر اقتدار
بهده دشت سخنده هرکه پویان دوید

زروهٔ ادعیهده رخش رکاب ایتسون قلم
اولدر ارباب نیازه جادهٔ راه سدید

ذات بختکچون خدایا بو نیازی قیل روا
در که لطفکده ایتمه ملتجایی ناامید

پرتو (عز) و (جلال الدینی) اولسون پرجلا
تخت اجلالنده عمر و شوکتی اوله مزید

دادکانیله شه دوران و فرمانراعز
بخت و عدلنده سعید اولسون شبی هر روزی عید

دشمنانی تیر قهاره هدف اولسون تلف
درهٔ مقصد بکف فیروزلف توفیق رسید

چار ادا تاریخ ما آیا که نبود شهر وا
فلیطالع ربنا کیف یرید انت المرید

طاق تهنیتده هر بر قدسیان فرخ زبان
انسیان بربرینه بو بیتله کفت و شنید

طالعك اه دیدهٔ کاشان دهره وبردی فر
طلعتك عز و جلال دولته عبد المجید

مصرع ثانی تام	مصرع اول تام	مهمل بیت	معجم بیت
١٢٨٥	١٢٨٥	١٢٨٥	١٢٨٥

تاریخ سیاحت همایون بجانب اوروپا

شاه دوران ایلدی تشریفه میل و رغبتی
چشم عالم کوزآچوب کورسون جلال شوکتی
ذات پاکی بو مرصع افسر عثمانیان
سرکیٔ پارس سزا بولسه سراپا قیمتی
فطرت سز مایهٔ عز وعزیز معدلت
جمع اضداد ایتمه ده لطف عمیم شفقتی
اویله بر دارا حشم داداوران محتشم
قطعهٔ پارس قدومیله قزاندی دولتی
موکبنده چرخ واپور چرخه فخر ایتسه بجا
چون آلور کانون سطوتدن دمادم قوتی
خامه بسته دلشکسته ترك اطناب ایلرم
لال ایتدی طوطیٔ طبعم او شاهك حسرتی
دمبدم بودر نیازی التجای بندکان
ای کریما لطف فرما ما بخشا وصلتی
بر ده تاریخ مجوهر سویلدم تشریفنه
مقدم قدریله پارس بولدی شان وشهرتی
١٢٨٤

تشکر ومحمدت رؤس ومعیشت همایون وتاریخ مشیخت

ای شهنشاه فلك مرتبه فرمان فرما   مهر کردون نعم ماه مربی الفضلا
بارك الله تبار شرف عثمانی   ذاتیدر کارکه عالمه احسان خدا
شهسوار رهمیدان شجاعت البت   فیض آلور رخش رکابنده همان برق سما
اویله بر پادشه خان عزیز خاقان   نامی سرنامهٔ اعزازه اعز الاسما
ایتدی خاصیتی آفاقه سراسر تأثیر   عزواجلالیله طولدردی جهانی سرویا
حامیٔ شرع مبین جامع ارباب یقین   اولدی عصرنده بهین رفعت وقدر علما
یلدی خواجهٔ شهواریٔ شیخ الاسلام   پارلدی از سرنو صفحهٔ صدر فتوا
اوقو تاریخ مشیخت که تمام چقدی سزا   انبت الله من العلم نباتا حسنا ١٢٨٥

اوله بر فاضل یکتا که همان بیهمتا — حیدر سیف قضا صفدر صحن دعوا
ایلدی حوزهٔ احکامی سراسر عالی — نظر دقت شاهانه‌سی اکسیر ربا
چشم الطفله بم لطفنه ایتدکجه نظر — رنك آلور غیرتیله لهجهٔ جرخ مینا
بر مکی مردمکی کورسه برادنا قولنی — قول اولورلردی همان یکسره پیر و برنا
سرتسر جوشش سیلابهٔ ابر کرمی — عرصهٔ عالمی ایتدی نوانوا روا
قوت دانش فهمیکه محیط عالم — کوردی اثاربنی علیه ده ادنا اعلا
رفع ایدوب پایکه قدر علوم و شرعی — هله احسان معیشت نه خزانانه عطا
بعده ذاخامی دستینه طاقرمی کردون — واریکن جوهر ذاتی کبی بر فص سخا
ان بان عالمه ایتمکده ایکن لطف وزان — قنیغی دلدر که ایدر عهدهٔ شکرین ایفا
خدا مکانده می ساحلرس شکر انیت — بحر جود و کرمی قطره‌سی ایکن دریا
سن همان ای دل بیچاره نیازی کوزله — دل اولوب هر سرمو ایلیه هر آن دعا
طور اطنابی براق ای قلم اشکسته — نزد دستورده تحسینی بیورسون بلغا
هر دله واجبهٔ اس ستایش الحق — فرض عین بیلدیکمز خیر دعادر زیرا
ای خداوند جهان بخش عطاهای نهان — کردکارا کرم افزای دو گیتی آرا
سن او بیچون احد فرد و صمدسك بالذات — ربنا بنده‌سنك سنده سنکدر محضا
تا که دور ایلیه الده کتب اسلامی — اوقونوب حکم اولنه شرع شریف غرا
آن و یردکجه بو کاشانهٔ دهره قرآن — شان ویرسون طبقات امه سرتا پا
ایلیوب نامنی مجموعهٔ سر سطر جهان — تارمار ایلیه طومار عدوی قطعا
نسبتی نام اولهرق جملهٔ افکارنده — ویره هر صحیفهٔ آمالنه طاتلی معنا
هر تصورده بجا منتج تصدیق اولسون — بو قیاس اوزره شرفیاب اوله صغرا کبرا
فیض حق کارهیولاسنه اولسون صورت — جوهر ذاتی اوله مایهٔ شاد فقرا
خاندانی شرف و دولتی ایله محفوظ — اوله‌لر حفظ الهیده بجاه طه

﴿ ایوب صبری افندینك تألیفنه موفق اولدیغی ﴾
﴿ محمود سیر نام کتابنه تقریض اولهرق تاریخ ﴾

ای صبریٔ زیبنده ادا اشبو کتابك — محمود سیر دینمکه شایان تر اولدی
چونکه قصص احمد مختاری جمیعا — جمع ایلیجی براثر معتبر اولدی

انشای بلیغنده اولان حسن سلاست — حقا که نشاط آور اهل هنر اولدی
مشکور اولور البته مساعیٔ جمیلك — سن صانمه انی عندنده هدر اولدی
بربر ارایوب سویلدی تاریخ نیازی — (محمود سبر) عالمه زیبا اثر اولدی

﴿ برای تاریخ حفید صدر عالی فوأد پاشا ﴾

زهی صدر عالی والا نژاد — ارسطوی حکمت فلاطون رشاد
هنوز کوردی چشم جهان بویله بر — مفخم مکرم مکمل فؤاد
بجادر نه سویلنسه چون کان عزت — هنرور نه سرور او عالی نهاد
امور جهانه ویروب انتظام — خصوصا نظام عساکر جیاد

دیمش نام جانپاره سین میر ناظم — بو تنظیم هم الهام رب عباد
نه اولاد ذاتی همان عین داد — مصفا مجلا معلا وداد
انك صلب پاك کهر مایه سندن — عطای خدادر که نوزاده داد
فرخ پاش قلب همه بندکان — جلابخش چشم سفید و سواد

کل کلك پابسته طورمه حزین — آچلسدی بزه بویله راه سداد
ایدوب سرفرو تابدرکاه حق — دعای نیازی اولنسون عداد
خدایا بحق تجلی اعظم — بجاه کزین جمله آل واولاد
بو نسل کباری صغار و کبار — سریری سرورنده قیل برمراد

خوشا مجد و اقبالی طوردقجه طورسون — بو نه طاق کیوان زمین خاك و باد
کل ای طبع پرخون اثارك اولسون — مجوهر بو بربیت تاریخ نوزاد
کلوب قیلدی مهری جهانی فروغ — بو مه چهره میر علی مراد

١٢٨٠

﴿ قبا ترکجه کوهری طرزنده تاریخ مشیخت منلابك ﴾

بو عشق دیدکاری دل بو جاغنده — اوعشقك دوشکونی جملهٔ اشیا
تکزینك تازل برقضاسیدر — برابر قتنده شاه ایله کدا
قیغلجملر صاچن جان اوجاغنده — کیم کیمه عاشقدر بلنمز حالا
اویانق قوللرك خوش رضاسیدر — برادانك بوده برمعماسیدر

طاغلر اراسنده بوجه ایکلین
کوك قبهٔ ایچنده جیك چکلین
آکلرنه اولدیغین کوزل دیکلین
دردلولرك همان اوصداسیدر

نوره جمال نارهٔ جلال اوقودی
دیدی ایکیسنه بردن عشق اودی
نوری سوندردی نار نمرودی
نارینك طمولر برجفاسیدر

بو بردردر چکمك چکلمك محال
اویله بر معنادر سوکمز قیل وقال
صبر وسامانلری یاندردی جلال
جمال ایسه جانلر روشناسیدر

اورادم چار پیلدم برشاهبازه
کوسترر کندینی کاه چکر نازه
الامان دیدکجه اول اویو نیازه
دیر که دها ایشك ابتداسیدر

الدانوب آنکله وبروب ال اله
کیریشلمش ایدی بو درسه هله
آب اکمز دوشوردی بنی جنکله
چکدیجکم شمدی جان چباسیدر

چون کمان قاشلری برچفته خنجر
عاشقك چفته لی بغرینه صنجر
ایکلهدر هر جانی برطابور منجر
بنلر ایکی طرف قول اغاسیدر

نرکسلر کوز آچش بایغین کوزینه
بکزر طوداقلری شیرین سوزینه
کل کل اولمش غنچه کولریوزینه
اکانجهسی هرکون شب صفاسیدر

امان ملك فس باشدن چیقارمش
شمدی سوداسنی تاچینه صارمش
قاریشق اوروپا فرصت ارارمش
عشاقی اولدیرن آه بوراسیدر

سرویلر بوینه اولوب ایکی قات
صحرای حبشده هب اولدیلر مات
کل کوکل بو ذوقه کلاهکی آت
بو صمدم زمانهنك پك اعلاسیدر

جنون صحراسینه قوروب اوطاغی
شنلندرم یاقوب دلمده اوجاغی
اسسز چوللر ایچره طاشیله طاغی
طولندیرن بنی یار هواسیدر

آیغین بایغین کزر ایکن سرسری
کوروندی اکسزین برپری

آکلهمز ایاسین کل بو کلامك
مژده لر بو عصر فرخ انجامنك

دیدی عاشق بتر کزمه دو نکری
جمله نك بتمز ماوراسیدر

هب خلق جهانك جمله اسلامك
جمله اوله مثلا بك مقتداسیدر

وکیل پیغمبر شاه غضنفر
شیخ الاسلام ایدوب اجراسین استر
حقا مقتدر در کوستردی اثر
حیدر زمانك مرتضاسیدر

معنا ایله صورت طاتلی بغایت
ذاتی ایله ملت ایلر مفخرت
بشقه شیدر البت شان اصالت
باباسی بو قومك برپاشاسیدر

نامی کبی حالی مختارمزدر
جان کبی واقف اسرارمزدر
تا ازل بویله جه اقرارمزدر
ملتك ملجأ فقراسیدر

باغشلامش اکا حضرت معبود
عرفان تجلیسی ذاتنده موجود
مکملدر صدری مقام محمود
الده شریعت اول لواسیدر

تصدیق ایدر صدیق صداقتنی
عدله فاروق ذو النور سخاوتنی
سور اسد الله شجاعتنی
طوغریسی بو شرعك پك بجاسیدر

وار دمجیدر اکا فیض الهی
کوریك جاذبهٔ بخت اکاهی
شرعی تحکیم ایدر بی اشتباهی
طالعنك بوده اقتضاسیدر

پك چوقدر بیلکیسی فضلی اشکار
دامنده غزالی طوتلمش شکار
سویله یك رسطویه امان تل قرار
حکمت حکمتکده بوسیناسیدر

براقسون علامه کتسون شیرازی
ایله مسون ارتق فخر بی رازی
کورسونلر زمانده بو شاهبازی
نه دکلو فنونك آشناسیدر

عدلینك پرتوی هر یکا ساری
عین شریعتدر قول مختاری
اجتهادی کوزل ویرر قراری
وقتنك افقه فقهاسیدر

کللر لطافتی اعلان ایده مز
بلبل طلاقتی اتیان ایده مز
دللر فصاحتی بیان ایده مز
معارفك دخی اغنیاسیدر

ای کان حقیقت زکن سلطنت
حامیٔ شریعت ینبوع حکمت
بوشان وحیثیت بو رتبه حرمت
عرفانکك البت منتهاسیدر

طوبیجه ناگهان بو خبرلری
آزقالدیکه ویرەم جانیله سری
آلقشلیوب همان او مژده بری
دیدمکه جائزه نه اولاسیدر

دیدیکی سونجم احساندر بکا
دعالر ایتمکده ازمدر سکا
خدا توفیقنی یار ایتسون اکا
بو عثمانلولرك پیشواسیدر

شکریله برابر یوزیره قویوب
طانیوبده کندی کندیمی بولوب
اوزیمی سوزیمی ترتیب صلا یوب
دیدمکه واقعا پك صراسیدر

بزلره کندوسین ارادن تکرم
ای بنم سوکلی برادن تکرم
قالدرجنابکی ارادن تکرم
دوشکون نیازی نك التجاسیدر

ارکانیله اولو خنکار رمزی
اومحمود الشیم سرد ارمزی
صدر شریعتده مختار رمزی
جمله یه بغشله دین بناسیدر

ربم بو دولته زوال ویرمسون
غبرت هیئته ملال ویرمسون
دشمنی یوق ایتسون ملال ویرمسون
اشته هب قوللرك بو دعاسیدر

ادب پرده سنی کوزت کماهی
دائما عرض ایله حال تباهی
آچقدر تکرینك اولو درکاهی
هر کسك امیدی هب اوراسیدر

بو نور عرفانی بواز عانیله
اصالت شانی بو احسانیله
(چراغ مشیخت بك) عنوانیله
بشقه جه تاریخ دوبالاسیدر

بر بر چیقا زوبده اوقورلرقو
دیرلر تاریخنده تمام اشته بو
(شیخ الاسلام اولدی منلابك یاهو)
بو دین درنکینك برمنلاسیدر

١٢٨٨

﴿ صاحب دیوانجه‌نك كریمسنه سالم افندینك سویلدیكی تاریخدر ﴾

نیازی سرافراز جهانكم حقنه دیرلر
كمال عقل ایله بزم ظریفانه رئیس اولدی

محبیدر طریق مولوی ونقشبندینك
ارنلر همتی ذات شریفیله انیس اولدی

جناب ماهر رونق طراز نكته پرداز ان
سوزی جوهر نثار مایهٔ طبع سلیس اولدی

زهی ارباب حكمت نیك خصلت تا كدشایاندر
دنیلسه ابن حاجب ذاتنه مدحت نویس اولدی

او ذات نكته فرمانك بو كره صلب پاكندن
اولوب بردختر رعناسی آغوشه جلیس اولدی

خدا یا مظهر فیض حجاب بر دوام اولسون
دیسونلر رابعه انك یانده كاسه لیس اولدی

قیلنجه شش جهاته سالما اعلان تاریخین
و دیده شو قله آرایش مهدنفیس اولدی

١٢٧٦

﴿ برای تشكراین تاریخ ﴾

ای بریده دهن ای خشك نهاد ابتر
وی برهنه وشكسته ومحقر سر سر

یعنی ای خامهٔ پامال زاندوه جهان
ای تبهكار سیه روی روش رخنهٔ سر

نیجه دملركه قورتمشدی زمستان فلك
خاره یار اولمش ایدك شاخ كل آسا اكثر

اویله افسردهٔ اندیشه بالام اولدین
كه خس وخاریله رنج بسته ایدك سرتاسر

حمدله افق موهبه دن مسهر بهار
لامعه پاش اوله رق جان وداله وبردی فر

کلشـــن خاطـــره باریك نســیم همت
ناکهان اسدی حیات بخش دل اولدی اظهر

نه طور رسك بو دم تهنیه شــوق انکیزده
و قیتد رسکوز آچلیم بزده مثــال ازهر
شــکر بســیار ایدرلث رفــع حجــاب ایلیــه‌لم
ابن حاجب دیدی چون شانکه بر اهل هنر

طــوغدی چون غنچــهٔ نوباوهٔ باغ عمرم
کورمیه باد خزان سهم قضا های وکدر
نامنــه دیمش ایدی عائشــه اما مخلص
دیدی بر لامع اندیشــه وریده خــوشــتر

ای کرمکاری و بخشــندهٔ آمال جهان
ای عطــا پاش خطــا پوش خدای برتر
قنــغی بر نعمــت عظمــایه تشــکر ایده‌یم
بو مسرتله ظهــور ایتدی مسرات دیکر

یعنی برکنز هنر دن دربیضام نظــام
کلــدی تاریخ ولادت که ســراپا جــوهر
صــدهزاران نم ادابیــله آلدم اوقودم
لوحــهٔ خاطری زین ایلیوب ایتدم ازبر

اوبله بر نظم سلیس مطلعی غایتده نفیس
کورمامش چشم انیس بویله بلاغت کستر
مقطــع ومخلصــی ومعــنی ومزایا ســالم
ایلمــش حــق آنی برکنج هــنرده پرور

اوبله بر نکته شنــاس ومنش دوراندیش
زر اولور زره یه کر ایلسه امعان نظر
عود مضمونی قویوب مجمر اندیشــه‌ســنه
بوویرر بزم ظــریفــانه مثــال عــنبر

غرق اولمش دل وتنــوره همان میدانده
نسبت بری اولوب حضرت پیره مظهر

زاه آیین شریعتده و باش پاره لیوب
دم او زر سر خفایای خدادن نیلز
صاقلسون محفظهٔ خاص فیوضاتنده
جوهرین ذاتنی الله بجاه حیدر
فروپروب نشئهٔ طبع هنر اوفرینه
ایلسون ذاتنه آمال عروسین همسر
سنده ای دربدری ذرهٔ خاك حضرت
مستمند اوسیه بخت نیازی کمتر
بو حزفپاره ایله جوهریانه کتمك
طور کستاخ ایسه ده خوش کوروب عفو ایلر
دامن فیض فیوضات جناب پیری
طوتهلم دست امیدیله او در لطف آدر
ایدهلم ختم دعائیله همان حتم کلام
کهاو در چاره رس کار صغار واکبر
کندی باب کرم نعمتنی یارایتسون
کزمسون اهل دلان دربدری دیکردر

❋ ابتدای معما ولغز وسائره ❋

ندراول لفظ سحابه موزون — هیئت وشکل غرابه مقرون
چار اجزا ایله اولمش ترکیب — منصرفدر اولنور هم تعریب
ایکیشردر حرکه ایله سکون — بعض معناسنه عالم مفتون
موجب حیرت اولور هر بشره — دالدر معنیٔ احدی عشره

مجد وشان وشرف موروثه — بلکه یده عینیله بو مجوثه
ززیسی روی زمینده اوتاد — بری واذیٔ ستاره ره داد
جان ویرر بریسی رهط عبسه — حصن خاص بونلره بری وارایسه
جید قاعده بری کند اقرب — برایچم صو بری غمازه ده هب

ضمرة بن ضمره یه بری فرس … بر بده نام صحاب انفس
بر محلدر بریکی معناده … یك یقین بغچه‌ٔ عامر زاده
عربی هیچ عربده یوقدر … ثلهٔ فارسه واریك چوقدر
اولیله وسط ثانی بر … وسط اولی ثانی سریدر
آخری اوله اولمش اخر … اولی اول اول باهر
یك دوهفتاد لفظاً معناذو … بولنور ابجد حسابیله بو
بردر اوسط ثانی ایله اولاسی … فارسی آخریدر معناسی
کرسه‌ده قطعهٔ اوقیانوسی … بوله‌مز بلکه محقق طوسی
نیم باقی لغزه چاره لنوب … وسط اولی بیك پاره لنوب
بولور البتده نیازی انجام … صاحب گنج هنر ذی افهام

﴿ لغز دیگر ﴾

ندر اول لفظ خوش آینده رقم … اولدی دو حرفیله شش چهره علم
بری آرایش باغ و بوستان … بری ملزومهٔ حمام زنان
بریسی دعوت ایلر اشراب … بریسی صاحبهٔ شرم وحجاب
بریسی عاشقه مقصور اولمش … بری آتش ایله ممزوج اولمش
ایلدی کلك هنر برایما … ایکی پنجاه عددله افشا

﴿ معما ﴾

جاه واجلالك شهاهر وجهله اولسون سعید
ابتدای سلطنت برلشدی نامك اولدی عید

﴿ دیگر ﴾

عید ایدر ابقای نامك سرتسر هر بربری
لطف واحسان ایلیو بده کرویرسه سرسری

﴿ مفرد برای تشریف همایون ﴾

صنمه قندیللر طونامش زین ایدر بحری وبری
طالع مهر جهانی سیره کلمش مشتری

﴿ دیگر ﴾

صنمکز قندیل ایله زین اولدی بوکون ومکان
منتظر تشریفه یاندی کوز آچدی بنده‌گان

دیگر

قاتله طولدرمش سبوقلب ارباب دلی
تاك كردون چشمهٔ خورشید دریزان ایلمش

بیت مشكل

چو آفتاب براید میانهٔ دوهلال
شفق فرونرود صبح میشود پیدا

دیگر

بدریا در فتد عكس بلارك
بماهی كاو كوید كیف حالك

مفرد

منم معلول بو عات كه علت گشت پیوندن
ازل فرزندمن امد ابد فرزند فرزندم

فائق

ارزو كرده نه دم روماٴی پایت شود
چین پیشانیٔ عاشق همچو نقش بوریا

جوابش

همچو نقش بوریا ریزد سرشك چشم ما
زین كردد دراه‌ید ما كپایت خاكرا

قطعه برای نوشتن روی آینه

ای روی فتن جوی چو ابروی شكندر   وه وه چه كند ها نكه باینده نكه كن
تا تا بش آیین جبینت همه نیكر   بس بس بتو آینه هر آینه نكه كن

دیگر

نظر قیل مو بمو كیسوده موده رسم و آینه
نه‌شانلرو یردی پیشانه‌اوشانه كورسون آینهٔ
صفا زلفی كوروب آینهٔ رخسارك او سننده
او یوزدن عكس ایدر آینه آینه هر آینه

﴿ شرقی ﴾

چشمکه نسبتله نرکس دون اولور
رنك و برمز آه كوناكون اولور
هر نكاهی بشقه‌جه قانون اولور

﴿ نقرات ﴾

زلف ليلاسين كورن مفتون اولور
بغلنوب بيك جانيله مجنون اولور

صحفهٔ حسنك اوقودم باب باب
نقطهٔ خالك ايمش فصل الخطاب
نسخهٔ كبراسك آه بی ارتياب

﴿ ايضا ﴾

جانه جانلر بخش ايدر هر صحبتك
محو ايدر عشاقكی محويتك
فيلسوفان بيلمدی ماهيتك

﴿ ايضا ﴾

بيك نيازله كلمدی بر شفقته
دوشمش اغياريله عيش وعشرته
ايشه كيتدم بنده كوه حسرته

زلف ليلاسين كورن مفتون اولور
بغلنوب بيك جانيله مجنون اولور

﴿ ديكر ﴾

كلميدر سنبلميدر اول غبغبك
ياشكر ياكوثر جنت لبك
قنغی جای دلفزادر مكتبك

﴿ نقرات ﴾

بلمدم ای شـاه حسـنم مشربك

قاشـلرك قوسی بلم بوکدی بنم
باخصـوص نازك بهی سیمین تنم
کوی وصالك اولدی غیری مسکنم

﴿ ایضا ﴾

اول باقش اول او بنایش هم او کواش
بشـقه جنبش اول لوندانه کلش
عاشقه لطف ایتمکه کل سن آلش

بلدم ای شاه حسنم مشربك

﴿ مشبه عقلی و حسـی و مشبه به ﴾

قیناپوب چیقمقده درقعر دل مجروحدن
دود آهم کویا شدتده بر والقاندر

﴿ دیکر ﴾

ایته ای ظـالم پرسـتش آتش جانکا همه
دل دکلـدر الحـذر بر وادیٔ نیرانـدر

﴿ دیکر ﴾

چهرهٔ مظلوم کبی ظالم قزارتمش رخلرین
چشم دل دوکسـون اورنکه اشك ترین

﴿ شرقی ﴾

مادامکه ازلله بالویه کل کیده لم
وصالتك صحبـتنی پرکیـده لم
ویره لم قول قوله بر دانس ایده لم

سواره واربو کیجه کلدی خبر
کیده لم اکلنه لم تا بسحر
انده سودیجکم وارسه اکر
ویره لم قول قوله بر دانس ایده لم

سمت قونقو ردیه دن کل کچه لم
زوقکه برایکی باده ایچه لم
صحتک اوستنه فستان بچه لم

ایضا

نوزمین فارسی و ترکی

صبح دولت میدمد کو جام همچو افتاب
صبح دولت ظاهر اولدی قنده جام آفتاب

خانه بی تشویش وساقی یارومطرب بذله کوی
خانه خالی یار ساقی مطرب جان خوش خوان

ارای تفریح طبع وزیور حسن طرب
زیور حسن تفرح طبع وجان ایچون

شاهدومطرب بدست افشان ومستان پای کوب
مطرب وساقیلر اولسون دست فشان رقص اوران

خلوت خاصت وجای امن ونزهتکاه انس
جای نزهتکاه انسده عیش الخاص الخاص وار

ازخیال لطف می مشاطهٔ چالاک طبع
طبع مشاطه خیال لطف میدن فلسفا

ناشدان مه مشتری در های حافظ ایجان
درهسای حافظه اول مه اوللدن مشتری

فرصتی زین به کجا باشد بده جام شراب
بوندن اوزکه فرصت اولمزویر همان جام شراب

موسم عیشست و دور ساغر و عهد شباب
وقت عشرت وور ساغر در شها عهد شباب
خوش بود ترکیب زرین جام بالعل مذاب
خوش اولور ترکیب زرین جام بالعل مذاب
غمزهٔ ساقی چشم می پرستان برده خواب
غمزهٔ یار چونکه چشم می پرستدن آلدی خواب
هر که این صحبت بیابد یابد او صد فتح باب
کم بولور بو صحبتی بولدی هزاران فتح باب
در ضمیر برك كل خوش میکند پنهان کلاب
برك كلده ایتدی اخیار رنك وبوی اب وتاب
میرسد هر دم بکوش زهره کلبانك رباب
ایریشور هواره کوش زهره یه بانك رباب

قطعات

کاه خورشید پردهٔ ابر ایچره مستور اولسه
یا که هر شبده نهفته ایتسه رخسارنی
ظلمتك اثاری قالمزدی جهانده اشکار
کسه مدح ایتمز عبث مهر جهان اطوارنی

دیکر

قول اولدیسه غافل خدا نعمتندن
اکا کوندرر حق بلای عظیم
بلاسین دخی بشقه نعمت بیلورسك
که عاقل اولان دیر همان حقه کریم

دیکر

ای دل کیچه لم بادیهٔ عکس املدن
تا کهکوره لم نشئهٔ اقلیم سلامت
تن بار کراندر که براق سادهٔ خفیف اول
تا چکمیه لم حشره قدر بارندامت

دیگر

استر ایسك جمال شاهد جان　　جان نهان زیر پردهٔ تنده
بو جهانی جهانده کورملیسك　　بر مطلسم فتنه سنك سنده
بر معما اریسك الفاظدن　　بر مسما اسمنده تابنده

تمت